

Gwida Prattika tal-EASO: Valutazzjoni tal-Evidenza

Serje ta' Gwidi Prattici tal-EASO

Marzu 2015

***Europe Direct huwa servizz li jgħinek issib tweġibiet
għall-mistoqsijiet tiegħek dwar l-Unjoni Ewropea.***

Numru tat-telefown waħdieni bla ħlas (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(* L-informazzjoni mogħtija hija b'xejn, kif ukoll it-telefonati generalment huma b'xejn (għalkemm xi operaturi, kabini tat-telefown jew lukandi jistgħu jitolbu ħlas).

Ħafna informazzjoni addizzjonali dwar l-Unjoni Ewropea hija disponibbli fuq l-Internet.
Jista' jsir access għaliha permezz tas-server Europa (<http://europa.eu>).

Il-Lussemburgu: L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea, 2016

Print	ISBN 978-92-9243-742-8	doi:10.2847/37894	BZ-02-15-050-MT-C
PDF	ISBN 978-92-9243-925-5	doi:10.2847/775054	BZ-02-15-050-MT-N

© L-Uffiċċju Ewropew ta' Appoġġ fil-Qasam tal-Asil, 2015

La l-EASO u lanqas xi persuna oħra li taġixxi f'ismu ma jistgħu jinżammu responsabbli għall-użu li jista' jsir mill-informazzjoni li tinsab f'din il-pubblikazzjoni.

Gwida Prattika tal-EASO: Valutazzjoni tal-Evidenza

Serje ta' Gwidi Prattici tal-EASO

Marzu 2015

Din il-gwida Prattika għet żviluppata skont il-metodoloġija tal-Matriċi ta' Kwalità tal-EASO. L-EASO tixtieq tiringrazzja lill-esperti mill-Istati Membri tal-UE kif ukoll lill-Grupp ta' Referenza (kompost mill-Kummissjoni Ewropea, il-Kummissarju Għoli tan-Nazzjonijiet Uniti għar-Refuġjati u l-Kunsill Ewropew dwar ir-Refuġjati u l-Eżiljati) għall-kontribut u l-appoġġ attiv tagħhom fl-iżvilupp ta' din il-gwida Prattika.

Introduzzjoni

Għaliex inholqot din il-gwida Prattika? Il-gwida Prattika tal-EASO 'Valutazzjoni tal-Evidenza' hija intiza bħala lista ta' kontroll Prattika u gwida fil-qosor sabiex takkumpanja lill-uffiċjali tal-kazijiet madwar l-Unjoni Ewropea u lil hinn minnha fil-ħidma tagħhom ta' kuljum. Il-gwida hija mfassla b'konformità mar-rekwiżiti legali rilevanti u fl-istess ħin tissuggerixxi approċċ Prattiku, applikabbli fil-ħidma ta' kuljum tal-uffiċjali tal-kazijiet. Hija tissodisfa d-domanda għat-traduzzjoni ta' dawk l-istandards komuni f'approċċ komuni għall-implimentazzjoni tagħhom u għall-għan generali tas-Sistema Ewropea Komuni tal-Asil (SEKA) li tittratta kazijiet simili bl-istess mod.

Din il-gwida Prattika kif inhi relatata ma' għodod ta' sostenn oħrajn tal-EASO? Bħall-għodod ta' sostenn kollha tal-EASO, il-gwida Prattika dwar il-valutazzjoni tal-evidenza hija bbażata fuq l-istandards komuni tas-SEKA. Il-missjoni tal-EASO hija li jappoġġja lill-Istati Membri permezz ta', fost l-oħrajn, taħriġ komuni, kwalità komuni u informazzjoni komuni dwar il-pajjiż tal-origini. Din il-gwida hija mibnija fl-istess qafas u għandha titqies bħala li tikkomplimenta l-għodod disponibbli l-oħrajn. Il-konsistenza tagħha ma' dawk l-għodod kienet kunsiderazzjoni primarja, speċjalment fir-rigward tal-modulu ta' Kurrikulu tat-Taħriġ tal-EASO relatat mill-qrib imsejjaħ 'Valutazzjoni tal-Evidenza'. Madankollu, il-gwida b'ebda mod ma tista' tissostitwixxi l-ħtieġa għat-taħriġ ewlieni, indirizzata minn dan il-modulu. Filwaqt li l-modulu jipprovdi għarfien fil-fond, il-liet u taħriġ fl-attitudni, din l-għodda Prattika għandha l-għan li tiġbor fil-qosor kontenut u approċċ konsistenti fi strument li jappoġġja l-ħidma ta' kuljum tal-uffiċjal tal-każ.

Din hija gwida Prattika li għet żviluppata fil-proċess tal-Matriċi ta' Kwalità tal-EASO. Hija għandha titqies flimkien mal-gwidi Prattiki li ġew żviluppati qabel u dawk li jiġu wara, pereżempju l-Gwida Prattika dwar l-Intervista Personali u l-Għodda Prattika dwar l-Identifikazzjoni tal-Persuni bi Bżonnijiet Speċjali.

X'tinkludi din il-gwida Prattika? Il-gwida tippromwovi l-valutazzjoni tal-evidenza bħala approċċ strutturat, li huwa konformi mal-Kurrikulu tat-Taħriġ tal-EASO. Dan l-approċċ għandu jiġi applikat f'kull stadju tal-proċess tal-eżaminazzjoni tal-asil. Il-gwida hija maqsuma fi tliet partijiet ewlenin. L-ewwel parti hija dwar il-għbir tal-informazzjoni, it-tieni parti tikkonċerna l-valutazzjoni tal-kredibbiltà u t-tielet parti hija l-valutazzjoni tar-riskju. Il-gwida tiffoka fuq il-valutazzjoni tal-kredibbiltà. Il-valutazzjoni tar-riskju hija meqjusa fil-qosor bħala tranżizzjoni għall-pass li jmiss u finali tal-eżaminazzjoni tal-ħtieġa għal protezzjoni internazzjonali.

Kif inholqot din il-gwida Prattika? Il-gwida nholqot minn esperti mill-Istati Membri, iffaċilitati mill-EASO. Grupp ta' Referenza, inklużi l-Kummissjoni Ewropea u l-UNHCR, ipprova aktar kontribut siewi. Il-materjal ipprovdut mill-Grupp ta' Referenza, bħal 'Beyond Proof: Credibility Assessment in EU Asylum Systems' tal-UNHCR u 'Credibility Assessment in Asylum Procedures: Multidisciplinary Training Manual' tal-Kumitat Ungeriz ta' Helsinki, serva bħala sorsi importanti ta' informazzjoni għat-tfassil ta' din il-gwida Prattika. Il-gwida mbagħad għet ikkonsultata u aċċettata mill-Istati Membri kollha. Hija l-prodott ta' għarfien espert ikkombinat, li jirrifletti l-istandards komuni u l-għan kondiviz li jinkisbu proċeduri tal-asil ta' kwalità għolja.

Min għandu juża din il-gwida Prattika? Din il-gwida hija primarjament maħsuba biex tappoġġja lill-uffiċjali tal-kazijiet fil-ħidma tagħhom ta' kuljum. Hija meqjusa bħala siewja kemm għall-uffiċjali tal-kazijiet godda, li jistgħu jibbenifikaw minn gwida addizzjonali f'dan l-aspett ewlieni tal-ħidma tagħhom, kif ukoll għall-uffiċjali tal-kazijiet bi snin ta' esperjenza, li jistgħu jużawha bħala tfakkira meta jittrattaw kazijiet individwali. Barra minn hekk, hija għandha titqies bħala għodda għall-awto-valutazzjoni, kif ukoll għas-supervizzjoni tal-kwalità. B'aġġustamenti żgħar, hija tista' tiġi applikata bħala għodda ta' valutazzjoni ta' kwalità u tista' tkun ta' interess għal kwalunkwe attur involut fil-proċedura tal-asil.

Kif għandha tintuża din il-gwida Prattika? Din il-gwida hija maħsuba biex tkun Prattika kemm jista' jkun. Hija mibnija fi tliet saffi interkonnessi. L-ewwel saff huwa lista ta' kontroll, li tipprovdi ħarsa generali istantanja lejn l-elementi importanti f'kull wieħed mill-istadji, mill-għbir tal-informazzjoni, permezz ta' rabta tal-evidenza mal-fatti materjali u t-twertiq ta' valutazzjoni tal-kredibbiltà, sal-valutazzjoni tar-riskju. It-tieni saff jipprovdi gwida fil-qosor, li tispjega u żżid ma' kull element fil-lista ta' kontroll. It-tielet saff jipprovdi referenzi għall-istrumenti nazzjonali, tal-Unjoni Ewropea u internazzjonali msemmija fil-gwida. Is-saffi huma konnessi b'mod interattiv b'hyperlinks, li jsaħħu l-Pratticità tal-gwida meta tintuża b'mod elettroniku. Il-gwida tinkludi wkoll mudell, li jista' jintuża waqt li jkun qed jiġi evalwat każ konkret.

Din il-gwida Prattika kif inhi relatata mal-legiżlazzjoni u l-Prattika nazzjonali? Din hija għodda ta' konvergenza nonvinkolanti, li tirrifletti l-istandards komuni u tħalli lok għal differenzi nazzjonali fil-legiżlazzjoni, fil-gwida u fil-Prattika. Kull awtorità nazzjonali tista' tinkorpora aspetti rilevanti tal-legiżlazzjoni u gwida fil-gwida dwar l-ispazji indikati, sabiex tipprovdi lill-uffiċjali tal-kazijiet tagħha bi gwida unika u komprensiva għall-valutazzjoni tal-evidenza.

Gwida Prattika tal-EASO: Lista ta' Kontroll tal-Valutazzjoni tal-Evidenza

L-importanza tal-valutazzjoni tal-evidenza

Pass 1. Il-ġbir tal-informazzjoni

- Identifika l-fatti materjali
 - Għaqqad il-fatti materjali mar-rekwiżiti tad-definizzjoni ta' refuġjat
 - Għaqqad il-fatti materjali mar-rekwiżiti tad-definizzjoni tal-persuna eliġibbli għall-protezzjoni sussidjarja
 - Ftakar li l-identifikazzjoni tal-fatti materjali hija proċess kontinwu
- Applika l-oneru tal-provi komuni biex tiġbor elementi ta' prova
 - Ivverifika jekk l-applikant jissodisfax id-dmir tiegħu li jissostanzja (l-oneru tal-provi għall-applikant)
 - L-applikant għamel sforz ġenwin biex jipprovdni d-dikjarazzjonijiet u d-dokumentazzjoni kollha għad-dispożizzjoni tiegħu?
 - L-evidenza kollha giet ipprovduta mill-aktar fis possibbli?
 - L-applikant ta spjegazzjoni sodisfaċenti għan-nuqqas ta' evidenza ta' sostenn?
 - Issodisfa d-dmir tal-uffiċjal tal-każ illi jinvestiga (il-piż tal-investigazzjoni għall-uffiċjal tal-każ)
 - Informa lill-applikant dwar id-dmirijiet tiegħu
 - Staqsi biex tikkjarifika dak li mhuwiex ċar
 - Indirizza l-inkonsistenzi evidenti, in-nuqqas ta' informazzjoni suffiċjenti u l-kwistjonijiet ta' plawżabbiltà
 - Ikseb informazzjoni rilevanti dwar il-pajjiż tal-orġini
 - Ikseb evidenza oħra, jekk applikabbli
 - Ittratta kif xieraq lill-persuni bi bżonnijiet proċedurali speċjali
 - Jekk applikabbli, hu f'kunsiderazzjoni r-regoli speċifiċi ta' prova (oneru tal-provi mibdul):
 - L-Artikolu 4(4) QD (persekkuzzjoni/dannu serju fl-imgħoddi jew theddidiet diretti ta' din) huwa rilevanti?
 - Tista' tkun disponibbli protezzjoni fil-pajjiż tal-orġini?
 - Tista' tkun applikabbli Protezzjoni Interna (magħrufa wkoll bħala Harba Alternattiva Interna)?
 - Tista' tkun applikabbli esklużjoni mill-protezzjoni internazzjonali?
 - L-applikant ġej minn pajjiż tal-orġini sikur indikat skont il-leġiżlazzjoni nazzjonali tiegħek?

- Iġbor elementi ta' prova rilevanti għall-fatti materjali
 - Iġbor id-dikjarazzjonijiet tal-applikant
 - Intervista personali
 - Dikjarazzjonijiet bil-Miktub
 - Iġbor evidenza minn sorsi oħrajn
 - Dokumenti (ipprezentati mill-applikant)
 - Informazzjoni dwar il-Pajjiż ta' Origini (COI)
 - Elementi ta' prova oħrajn
 - Rapporti ta' esperti
 - Rapporti mediċi u psikoloġiċi
 - Rapporti ta' analiżi lingwistika
 - Informazzjoni minn persuni oħrajn (dikjarazzjoni tax-xhud)
 - Informazzjoni mill-awtoritajiet statali tal-Istat Membru
 - Informazzjoni minn Stati Membri oħrajn

Pass 2. Valutazzjoni tal-Kredibbiltà

- Għaqqad l-evidenza ma' kull fatt materjali
- Evalwa d-dikjarazzjonijiet tal-applikant skont l-indikaturi tal-kredibbiltà
 - Agħmel sejbiet dwar il-kredibbiltà interna
 - Is-suffiċjenza tad-dettalji u l-ispeċifiċità
 - Konsistenza
 - L-imġiba ma għandhiex tintuża bħala indikatur tal-kredibbiltà
 - Agħmel sejbiet dwar il-kredibbiltà esterna
 - Konsistenza mas-COI
 - Konsistenza mal-informazzjoni magħrufa b'mod ġenerali
 - Konsistenza ma' elementi ta' prova oħrajn
 - Agħmel sejbiet dwar il-plawżabbiltà
- Evalwa d-dokumenti
 - Ir-rilevanza
 - L-eżistenza
 - Il-kontenut
 - Il-forma
 - In-natura
 - L-awtur
- Evalwa l-evidenza medika u psikoloġika

- **Ħu f'kunsiderazzjoni fatturi individwali u ċirkostanzjali li jistgħu jwasslu għal distorsjonijiet**
 - Fatturi relatati mal-applikant
 - Il-memorja
 - Trawma u PTSD
 - Problemi ta' saħħa u psikoloġiċi oħrajn
 - L-età
 - L-edukazzjoni
 - Il-kultura, ir-religjon u t-twemmin
 - L-orjentazzjoni sesswali u l-identità tal-ġeneru (SOGI)
 - Il-ġeneru
 - Fatturi relatati mal-uffiċjal tal-każijiet
 - Kun konxju tal-effett tal-istress, tal-ammont ta' xogħol u tal-iskadenzi
 - Kun konxju tal-effett tal-esponiment fit-tul għall-proċeduri tal-asil
 - Evita l-preġudizzji u l-isterjotipi
 - L-importanza tal-awto-evalwazzjoni u tas-supervizjoni
 - Fatturi relatati mas-sitwazzjoni tal-intervista
- **Iddetermina liema fatti materjali għandhom jiġu aċċettati**
 - **Ħares lejn l-evidenza kollha marbuta ma' kull fatt materjali fl-intier tagħha**
 - Iddetermina liema fatti huma stabbiliti (aċċettati) jew le (irrifjutati)
 - Iddetermina liema fatti għadhom incerti
 - Applika l-Artikolu 4(5) QD għal dawk il-fatti materjali li għadhom incerti (il-benefiċċju tad-dubju)

Pass 3. Valutazzjoni tar-Riskju

- **Analizza l-biża' fondata ta' persekuzzjoni/riskju reali ta' dannu serju**
 - Applika l-Artikolu 4(3) QD
 - **Ħu f'kunsiderazzjoni l-persekuzzjoni u d-dannu serju li seħħew fl-imgħoddi jew innuqqas tagħhom**
 - Applika l-istandard tal-prova

Gwida Prattika tal-EASO: Gwida għall-Valutazzjoni tal-Evidenza

L-importanza tal-valutazzjoni tal-evidenza [lura]

Il-valutazzjoni tal-evidenza tista' tiġi definita bħala l-metodu primarju ta' kif jiġu stabbiliti l-fatti ta' każ individwali permezz tal-proċess tal-eżaminazzjoni u t-tqabbil tal-elementi ta' prova disponibbli.

B'mod ġenerali, il-qasam tal-valutazzjoni tal-evidenza mhuwiex irregolat mil-liġi internazzjonali. Il-Konvenzjoni ta' Ginevra tal-1951 ma tipprevedi ebda dispożizzjoni speċifika li tittratta l-valutazzjoni tal-evidenza. Madankollu, ġiet żviluppata xi gwida f'dan il-qasam, kemm fil-forma tal-pubblikazzjoni tal-UNHCR 'Il-Manwal u l-Linji Gwida dwar il-Proċeduri u l-Kriterji għad-Determinazzjoni tal-Istatus ta' Refuġjat skont il-Konvenzjoni tal-1951 u l-Protokoll tal-1967 b'rabta mal-Istatus tar-Refuġjati' (ippubblikata mill-ġdid fl-2011), il-paragrafi 195-205, kif ukoll fin-'Nota dwar l-Oneru u l-Istandard tal-Prova fit-Talbiet tar-Refuġjati' (1998) tal-UNHCR.

Fil-qasam tal-valutazzjoni tal-evidenza, id-**Direttiva dwar il-Kwalifiki (QD)** tikkostitwixxi l-ewwel strument supranazzjonali legalment vinkolanti ta' kamp ta' applikazzjoni reġjonali li jistabbilixxi xi kriterji għandu jissodisfa l-applikant sabiex jikkwalifika bħala refuġjat jew persuna li b'xi mod ieħor teħtieġ protezzjoni internazzjonali. Il-QD tistrieħ ħafna fuq l-istrumenti u l-gurisprudenza Ewropej u internazzjonali dwar ir-refuġjati u d-drittijiet tal-bniedem.

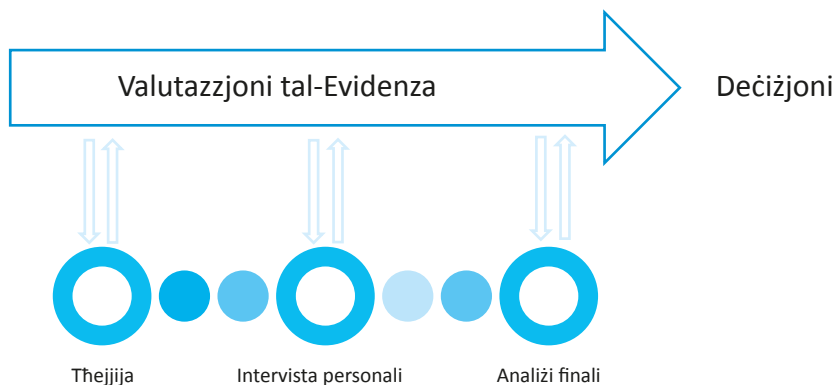
Madankollu, il-pajjiżi Ewropej għandhom tradizzjonijiet legali differenti u prattiki li jvarjaw fil-valutazzjoni tal-evidenza b'mod ġenerali. Jekk l-Istati Membri japplikaw kunċetti legali simili fuq l-eligibbiltà għall-protezzjoni internazzjonali, iżda l-apprezzament tal-evidenza min-naħa tagħhom ikun differenti, huma jistgħu faċilment jaslu għal konkluzjonijiet differenti. Barra minn hekk, il-proċeduri tal-asil huma differenti minn kwalunkwe proċedura legali oħra, parzjalment minħabba n-nuqqas ta' mezzi "tas-soltu" ta' evidenza oġġettiva u minħabba l-konsegwenzi gravi tad-deċiżjoni meħuda. Għalhekk, l-istabbiliment tar-rekwiżiti għal normi proċedurali speċifiċi għall-valutazzjoni tal-evidenza fil-proċedura tal-asil u l-għarfien ta' dawn l-istandards huma essenzjali għal proċess effettiv u ġust ta' teħid tad-deċiżjonijiet.

Il-valutazzjoni tal-evidenza hija metodoloġija li wieħed għandu jkun konxju tagħha matul il-proċess kollu tal-eżaminazzjoni ta' talba għall-asil.

Din il-gwida prattika tippreżenta approċċ bi tliet passi għall-valutazzjoni tal-evidenza:

- Pass 1: Ġbir tal-Infommazzjoni;
- Pass 2: Valutazzjoni tal-Kredibbiltà;
- Pass 3: Valutazzjoni tar-Riskju.

L-uffiċjal tal-każ japplika dawk il-passi matul l-istadji differenti tal-proċedura tal-asil:

Pass 1. Ġbir tal-informazzjoni [lura]

1.1. Identifika l-fatti materjali [lura]

Sabiex jevalwa talba għal protezzjoni internazzjonali, jeħtieġ li l-uffiċjal tal-każ jidentifika l-fatti materjali.

Fatti materjali huma fatti li huma direttament marbuta mad-definizzjoni ta' refuġjat (l-Artikolu1(A)(2) tal-Konvenzjoni ta' Ġinevra tal-1951 u l-Artikolu 2(d) QD) jew ta' persuna eliġibbli għal protezzjoni sussidjarja (l-Artikolu 2(f) u l-Artikolu 15 QD) u jmorru għall-qalba tal-applikazzjoni. Ġeneralment ikun żejjed li wieħed jiffoka fuq fatti minuri jew mhux essenzjali li ma jaffettwawx l-elementi ċentrali tat-talba.

L-identifikazzjoni xierqa tal-fatti materjali hija kruċjali kemm għall-kredibbiltà kif ukoll għall-valutazzjonijiet tar-riskji. Jekk fatt ma jkunx materjali, mela allura ma hemmx bżonn li dan jiġi kkunsidrat, irrispettivament minn jekk huwix aċċettat jew le mill-uffiċjal tal-każ. Meta l-uffiċjal tal-każ jaċċetta fatt materjali, huwa jista' jevalwa l-ħtieġa għal protezzjoni internazzjonali abbażi ta' dak il-fatt. Fatt materjali li ma jiġix aċċettat matul il-valutazzjoni tal-kredibbiltà ma għandux jiġi kkunsidrat għall-valutazzjoni tar-riskju. Għal informazzjoni dettaljata dwar il-kredibbiltà u l-valutazzjoni tar-riskju, ara l-pass 2 u l-pass 3.

Ara l-mudell għall-identifikazzjoni tal-fatti materjali.

1.1.1. Għaqqad il-fatti materjali mar-rekwiżiti tad-definizzjoni ta' refuġjat [lura]

L-elementi ċentrali tad-definizzjoni ta' refuġjat huma dawn li ġejjin:

- L-applikant għandu jkun ċittadin nazzjonali ta' pajjiż terz barra mill-pajjiż tal-orijini tiegħu (jew persuna apolidi barra mill-pajjiż tar-residenza abitwali tagħha);
- L-applikant għandu jkollu biża' fondata li jiġi ppersegwitat;
- Il-biża' tal-persekuzzjoni għandha tkun marbuta ma' (jew il-perċezzjoni ta') razza, reliġjon, nazzjonalità, opinjoni politika jew sħubija fi grupp soċjali partikolari tal-applikant;
- L-applikant għandu ma jkunx jista' jew, minħabba fil-biża' fondata, ma jkunx lest li jibbenifika mill-protezzjoni tal-pajjiż tal-orijini;
- L-applikant ma għandux jiġi eskluż mill-istatus ta' refuġjat.

1.1.2. Għaqqad il-fatti materjali mar-rekwiżiti tad-definizzjoni tal-persuna eliġibbli għal protezzjoni sussidjarja [lura]

Ir-rekwiżiti sabiex persuna tkun eliġibbli għal protezzjoni sussidjarja huma elenkati hawn taħt:

- L-applikant għandu jkun ċittadin nazzjonali ta' pajjiż terz barra mill-pajjiż tal-orijini tiegħu (jew persuna apolidi barra mill-pajjiż tar-residenza abitwali tagħha);
- L-applikant għandu jkun persuna li ma tikkwalifikax bħala refuġjat;
- Għandu jkun hemm raġunijiet sostanzjali sabiex wieħed jemmen li l-applikant ser jiffaċċja riskju reali li jsofri dannu serju kif ġie definit fl-Artikolu 15 QD;
- L-applikant għandu ma jkunx jista' jew, minħabba f'dan ir-riskju, ma jkunx lest li jibbenifika mill-protezzjoni tal-pajjiż tal-orijini;
- L-applikant ma għandux jiġi eskluż mill-protezzjoni sussidjarja.

1.1.3. Ftakar li l-identifikazzjoni tal-fatti materjali hija proċess kontinwu [lura]

Il-prinċipju bażiku huwa li l-uffiċjal tal-każ għandu jkollu moħħu miftuħ u jieħu f'kunsiderazzjoni li jistgħu jitfaċċaw fatti godda matul il-proċess kollu.

L-identifikazzjoni tal-fatti materjali hija proċess kontinwu li jseħħ mill-mument li l-applikant għal protezzjoni internazzjonali jissottometti l-applikazzjoni sakemm l-uffiċjal tal-każ jibda l-valutazzjoni tar-riskju.

L-uffiċjal tal-każ jidentifika l-fatti materjali tal-applikazzjoni meta jhejji għall-intervista, abbażi tal-informazzjoni inizjalment disponibbli, waqt li jkun qed jintervista lill-applikant u meta jikkunsidra d-dokumenti u l-provi sot-tomessi, ir-rendikonti mogħtija mill-membri familjari jew mix-xhieda jew l-informazzjoni dwar il-pajjiż ta' oriġini.

(ara l-mudell għal spjegazzjoni dwar kif għandhom jiġu identifikati l-fatti materjali)

1.2. Applika l-oneru tal-provi komuni biex tiġbor elementi ta' prova [lura]

Fl-applikazzjonijiet għal protezzjoni internazzjonali, il-punt tat-tluq huwa li l-applikant għandu l-oneru tal-provi għat-talba li jagħmel. Madankollu, minhabba l-karatteristiċi speċjali tal-proċedura tal-asil, il-kwistjoni tal-oneru tal-provi ssir aktar kumplessa.

Il-proċess tal-ġbir tal-elementi ta' prova sabiex jiġu stabbiliti l-fatti materjali huwa rregolat minn tliet prinċipji ewlenin:

- 1) Id-dmir tal-applikant li jissostanzja (l-oneru tal-provi għall-applikant);
- 2) Id-dmir tal-uffiċjal tal-każ li jinvestiga (il-piż tal-investigazzjoni għall-uffiċjal tal-każ);
- 3) Ir-regoli speċifiċi ta' prova (oneru tal-provi mibdul).

1.2.1. Iverifika jekk l-applikant jissodisfax id-dmir tiegħu li jissostanzja (l-oneru tal-provi għall-applikant) [lura]

L-uffiċjal tal-każ għandu jgħarraf lill-applikant dwar l-oneru tal-provi tiegħu, li jimplika obbligu għall-applikant li jagħti dikjarazzjoni kredibbli, li jippreżenta l-provi kollha għad-dispożizzjoni tiegħu u li jikkoopera mal-awtoritajiet fl-eżaminazzjoni tal-applikazzjoni tiegħu.

Skont l-Artikolu 4(1) QD, l-Istati Membri jistgħu jqisu li huwa d-dmir tal-applikant li jissottometti, mill-aktar fis possibbli, l-elementi kollha meħtieġa biex tiġi sostanzjata l-applikazzjoni għal protezzjoni internazzjonali. L-elementi jikkonsistu fid-dikjarazzjonijiet tal-applikant u d-dokumentazzjoni kollha għad-dispożizzjoni tal-applikant rigward l-età, l-isfond, inkluż dak tal-qraba rilevanti, l-identità, in-nazzjonalità/nazzjonalitajiet, il-pajjiż(i) u l-post(i) tar-residenza preċedenti, l-applikazzjonijiet preċedenti għall-asil, ir-rotot tal-ivvjaġġar, id-dokumenti tal-ivvjaġġar u r-raġunijiet għall-applikazzjoni għal protezzjoni internazzjonali (l-Artikolu 4 (2) QD).

1.2.1.1. L-applikant għamel sforz ġenwin biex jipprovdi d-dikjarazzjonijiet u d-dokumentazzjoni kollha għad-dispożizzjoni tiegħu? [lura]

L-applikant għandu jipprovdi lill-uffiċjal tal-każ bil-biċċiet tal-evidenza rilevanti kollha għad-dispożizzjoni tiegħu.

Meta jevalwa l-imġiba tal-applikant f'dan ir-rigward (jiġifieri xi provi għandu jkollu jew jista' prattikament jikseb), l-uffiċjal tal-każ għandu jieħu f'kunsiderazzjoni ċ-ċirkostanzi individwali u kuntestwali kollha tal-każ, bħall-mezzi disponibbli sabiex jikseb il-provi, is-saħħa fiżika/mentali tal-applikant, il-livell tal-edukazzjoni tiegħu, is-sitwazzjoni fil-pajjiż tal-oriġini, il-konnessjonijiet familjari, għaliex u kif l-applikant telaq mill-pajjiż, il-leġiżlazzjoni rilevanti tal-pajjiż tal-oriġini, eċċ.

1.2.1.2. L-evidenza kollha ġiet ipprovduta mill-aktar fis possibbli? [lura]

L-applikant huwa mistenni li jippreżenta l-provi disponibbli kollha għad-dispożizzjoni tiegħu mill-aktar fis possibbli. B'dan il-mod, l-uffiċjal tal-każ jista' jidentifika u jivvaluta b'mod f'waqtu u kif suppost il-fatti materjali kollha tal-każ. Il-konformità ma' dan l-obbligu hija marbuta mill-qrib mal-obbligu tal-awtorità li tgħarraf lill-applikant dwar id-dmirijiet tiegħu fil-proċedura tal-asil, il-mezzi għad-dispożizzjoni tal-applikant sabiex jipprovdi l-provi u ċ-ċirkostanzi individwali u kuntestwali tal-każ.

Approċċ prattiku huwa li jiġi diskuss mal-applikant liema provi qed jipprevedi li jippreżenta u li jintlaħaq qbil fuq limitu ta' żmien raġonevoli.

1.2.1.3. L-applikant ta' spjegazzjoni sodisfaċenti għan-nuqqas ta' evidenza ta' sostenn? [lura]

Għal xi fatti tal-każ, l-applikant jista' ma jkunx f'pożizzjoni li jipprovdi evidenza ta' sostenn. Hija r-responsabbiltà tal-uffiċjal tal-każ li jevalwa jekk tistax tiġi aċċettata l-isjegazzjoni mogħtija mill-applikant għaliex huwa ma jstax jippreżenta provi addizzjonali. L-isjegazzjoni offruta mill-applikant għandha tiġi vvalutata wara li jittieħdu f'kunsiderazzjoni ċ-ċirkostanzi individwali u kuntestwali tal-każ, abbażi tal-indikaturi tal-kredibbiltà u l-fatturi li jistgħu jwasslu għal distorsjonijiet (ara wkoll 2.4 dwar il-fatturi li jistgħu jwasslu għal distorsjonijiet).

1.2.2. Issodisfa d-dmir tal-uffiċjal tal-każ illi jinvestiga (il-piż tal-investigazzjoni għall-uffiċjal tal-każ) [lura]

L-applikant għandu jingħata l-opportunità li jippreżenta l-fatti materjali kollha u l-elementi ta' prova rilevanti kollha. F'koperazzjoni mal-applikant, huwa d-dmir tal-awtorità li tiddeċiedi li tistabbilixxi l-elementi rilevanti tal-applikazzjoni. Sabiex jissodisfa dan l-obbligu, l-uffiċjal tal-każ għandu:

1.2.2.1. Għarraf lill-applikant dwar id-dmirijiet tiegħu [lura]

L-applikant għandu jiġi mgħarraf dwar id-dmirijiet tiegħu fil-proċedura tal-asil, inkluż l-obbligu li jikkoopera, u l-konsegwenzi tan-nuqqas ta' konformità magħhom. L-informazzjoni għandha tiġi pprovduta mill-aktar fis possibbli b'konformità mal-proċeduri nazzjonali. L-informazzjoni trid tingħata b'lingwa li l-applikant jifhem jew li raġonevolment huwa mistenni li jifhem u għandha tkun faċli biex tinftiehem. L-informazzjoni mogħtija għandha tinkludi l-limiti ta' żmien applikabbli sabiex jiġu ssodisfati l-obbligi. L-applikant għandu jirċievi wkoll informazzjoni Prattika dwar il-mezzi biex jikkonforma mal-obbligi tiegħu skont il-leġiżlazzjoni u l-prattika nazzjonali.

1.2.2.2. Staqsi biex tikkjarifika dak li mhuwiex ċar [lura]

L-uffiċjal tal-każ għandu jikkjarifika l-fatti rilevanti kollha tal-applikazzjoni b'kollaborazzjoni mal-applikant wara li jieħu f'kunsiderazzjoni l-provi disponibbli, l-informazzjoni dwar il-pajjiż tal-orijini u l-fatturi possibbli li jistgħu jikkawżaw distorsjonijiet (ara wkoll 2.4 dwar il-fatturi li jistgħu jwasslu għal distorsjonijiet). Il-valutazzjoni tal-każ ma għandhiex tkun ibbażata fuq aspetti li mhumiex ċari għall-uffiċjal tal-każ u thalli lok għal suppożizzjonijiet, spekulazzjoni, konġettura, intuizzjoni jew sentimenti impulsivi.

1.2.2.3. Indirizza l-inkonsistenzi evidenti, in-nuqqas ta' informazzjoni suffiċjenti u l-kwistjonijiet ta' plawżabbiltà [lura]

Kwalunkwe inkonsistenza, kwistjoni ta' plawżabbiltà u nuqqas ta' informazzjoni suffiċjenti għandhom jingiebu għall-attenzjoni tal-applikant u huwa għandu jingħata l-possibbiltà li jikkjarifikahom. L-uffiċjal tal-każ għandu jiffoka wkoll fuq l-identifikazzjoni tal-kawżi tagħhom sabiex ikun jista' jevalwa kif suppost l-impatt tagħhom għall-valutazzjoni tal-kredibbiltà. L-uffiċjal tal-każ għandu jieħu f'kunsiderazzjoni l-preżenza potenzjali tal-fatturi li jwasslu għal distorsjoni (ara wkoll 2.4 dwar il-fatturi li jistgħu jwasslu għal distorsjonijiet) li jistgħu jinfluwenzaw il-konsistenza tad-dikjarazzjonijiet tal-applikant u l-hila tiegħu li jipprovdi informazzjoni dettaljata.

1.2.2.4. Ikseb informazzjoni rilevanti dwar il-pajjiż tal-orijini [lura]

Sabiex jivvaluta l-każ, l-uffiċjal tal-każ għandu jikseb informazzjoni dwar il-pajjiż tal-orijini (COI) rilevanti, preċiża u aġġornata. Is-COI għandha tkun kemm jista' jkun speċifika u ma tkunx limitata għas-sitwazzjoni ġenerali fil-pajjiż tal-orijini. Hija għandha tiġi minn sorsi differenti, bħall-Unitajiet tas-COI nazzjonali, l-EASO, il-UNHCR u organizzazzjonijiet rilevanti oħrajn tad-drittijiet tal-bniedem. Is-COI għandha tkun oġġettiva u l-approċċ għall-ġbir tagħha għandu jkun imparzjali (dak li jintuża għall-ġbir tagħha ma għandux ifittex COI li tappoġġja deċiżjoni negattiva biss jew deċiżjoni pożittiva biss).

1.2.2.5. Ikseb evidenza oħra, jekk applikabbli [lura]

Sabiex jivvaluta l-każ, l-uffiċjal tal-każ jista' jkollu bżonn jikseb ukoll elementi ta' prova oħrajn *ex officio* (ara wkoll it-taqsim 1.3.2.3 dwar elementi ta' prova oħrajn).

1.2.2.6. *Itratta kif xieraq lill-persuni bi bżonnijiet proċedurali speċjali [lura]*

Sabiex jissostanzjaw l-applikazzjoni b'mod effettiv, ċerti applikanti jistgħu jkunu jeħtieġu garanziji proċedurali speċjali minhabba, fost l-oħrajn, l-età, il-ġeneru, l-orientazzjoni sesswali, l-identità tal-ġeneru, diżabilità, mard serju jew disturbi mentali taġħhom jew bħala konsegwenza ta' tortura, stupru jew forom serji oħrajn ta' vjolenza sesswali, fizika jew psikoloġika. L-Istati Membri għandhom jivvalutaw, f'perjodu ta' żmien raġonevoli wara li ssir l-applikazzjoni, jekk l-applikant jeħtieġx garanziji proċedurali speċjali u, fejn ikun il-każ, jiġi pprovdut b'appoġġ adegwat.

Għandha ssir enfasi partikolari fuq ir-rwol investigattiv tal-uffiċjal tal-każ f'każ ta' persuni bi bżonnijiet proċedurali speċjali. L-uffiċjal tal-każ għandu jiġbor l-informazzjoni rilevanti billi jagħti attenzjoni partikolari lill-bżonnijiet speċjali tal-applikant. Sabiex jivvaluta kif suppost l-influenza ta' dawn iċ-ċirkostanzi fuq il-każ inkwistjoni, l-uffiċjal tal-każ jista' jkun jeħtieġ opinjonijiet esperti rilevanti (eż. għal disturbi mentali, il-konsegwenzi tal-forom ta' vjolenza sesswali, fizika jew psikoloġika, eċċ.). L-uffiċjal tal-każ għandu jippermetti wkoll lill-applikant bi bżonnijiet proċedurali speċjali biżżejjed żmien sabiex jipprezenta l-elementi meħtieġa bil-għan li jissostanzja l-applikazzjoni għal protezzjoni internazzjonali u jieħu dawn il-bżonnijiet f'kunsiderazzjoni meta jiġi biex jagħmel l-intervista personali.

1.2.3. *Jekk applikabbli, hu f'kunsiderazzjoni r-regoli speċifiċi ta' prova (l-oneru tal-provi mibdul) [lura]*

L-oneru tal-provi jmur fuq l-uffiċjal tal-każ meta huwa jsostni li hija disponibbli protezzjoni jew alternattiva ta' protezzjoni interna fil-pajjiż tal-orijini jew li hemm elementi li jissuġġerixxu li l-applikant għandu jiġi eskluż minn protezzjoni internazzjonali. Din il-bidla sseħħ ukoll jekk l-applikant juri li huwa diġà kien soġġett għal persekuzzjoni jew dannu serju, jew għal theddidiet diretti ta' tali persekuzzjoni jew tali ħsara fil-pajjiż tal-orijini. Hemm ukoll każijiet, bħall-applikazzjoni possibbli tal-kunċett ta' pajjiż tal-orijini sikur, fejn l-oneru tal-provi jmur fuq l-applikant.

1.2.3.1. *L-Artikolu 4(4) QD (persekuzzjoni/dannu serju fl-imgħoddi jew theddidiet diretti ta' din) huwa rilevanti? [lura]*

Matul l-eżaminazzjoni tal-fatti, l-uffiċjal tal-każ jista' jistabbilixxi li l-applikant issostanzja li huwa diġà kien soġġett għal persekuzzjoni jew dannu serju, jew għal theddidiet diretti għal tali persekuzzjoni jew tali ħsara fil-pajjiż tal-orijini. Din tkun indikazzjoni serja tal-biża fondata tal-applikant li jgħaddi minn persekuzzjoni jew ta' riskju reali li jsufri dannu serju, sakemm ma jkunx hemm raġunijiet tajbin sabiex jitqies li tali persekuzzjoni jew dannu serju mhux ser tkun ripetuta. Huwa d-dmir tal-uffiċjal tal-każ li juri jekk hemmx raġunijiet tajbin bħal dawn.

1.2.3.2. *Tista' tkun disponibbli protezzjoni fil-pajjiż tal-orijini? [lura]*

Filwaqt li l-applikant irid jissostanzja l-applikazzjoni tiegħu (riskju ta' persekuzzjoni/dannu serju jekk jirritorna lejn il-pajjiż tal-orijini), hija r-responsabbiltà tal-uffiċjal tal-każ li jagħti prova li qiegħda tingħata protezzjoni fil-pajjiż tal-orijini (l-oppożt).

Sabiex jafferma d-disponibbiltà tal-protezzjoni fil-pajjiż tal-orijini, fil-proċess tal-identifikazzjoni tal-fatti materjali tal-applikazzjoni, l-uffiċjal tal-każ għandu jistabbilixxi jekk l-applikant ipprovaq ifittex protezzjoni mingħand l-awtoritajiet/atturi rilevanti; għaliex le jekk naqas li jagħmel dan; mingħand liema awtoritajiet/atturi ntalbet il-protezzjoni, x'kien ir-riżultat ta' din l-azzjoni u jekk il-protezzjoni hijiex aċċessibbli, effettiva u ta' natura mhux temporanja (l-Artikolu 7 QD).

1.2.3.3. *Tista' tkun applikabbli Protezzjoni Interna (magħrufa wkoll bħala Alternattiva għal Titjira Interna)? [lura]*

Jekk stabbilit mil-liġi nazzjonali, l-uffiċjal tal-każ jista' jasserixxi li l-protezzjoni interna kontra persekuzzjoni jew dannu serju tkun effettivament disponibbli għall-applikant f'parti tal-pajjiż tal-orijini. F'din is-sitwazzjoni, hija r-responsabbiltà tal-uffiċjal tal-każ li juri li hemm tali parti tal-pajjiż tal-orijini li lejha l-applikant jista' jivvjaġġa legalment u mingħajr periklu, jikseb dħul għaliha u jista' jkun raġonevolment mistenni li jissettija fiha (l-Artikolu 8 QD).

Sabiex tiġi appoġġjata sejba bħal din, meta jiġi biex jidentifika l-fatti materjali, l-uffiċjal tal-każ għandu jikkunsidra ċ-ċirkostanzi ġenerali li jipprevalu f'dik il-parti tal-pajjiż u ċ-ċirkostanzi personali tal-applikant. Huwa għandu jiżgura

li tinkiseb informazzjoni preċiża u aġġornata, li tkopri kemm is-sitwazzjoni ġenerali fil-pajjiż kif ukoll is-sitwazzjoni fir-reġjun identifikat ta' protezzjoni f'dak il-pajjiż, minn sorsi rilevanti, bħall-UNHCR u l-EASO.

Meta l-Istat jew l-aġenti tal-Istat ikunu l-atturi ta' persekuzzjoni jew dannu serju, l-uffiċjal tal-każ għandu jippreżumi li l-protezzjoni interna effettiva mhijiex disponibbli għall-applikant.

Meta l-applikant ikun minorenni mhux akkumpanjat, id-disponibbiltà tal-arranġamenti ta' kura u kustodja xierqa, li huma fl-aħjar interess tal-minorenni mhux akkumpanjat, għandha tiffirma parti mill-investigazzjoni magħmula mill-uffiċjal tal-każ dwar jekk il-protezzjoni hijiex effettivament disponibbli.

1.2.3.4. Tista' tkun applikabbli esklużjoni mill-protezzjoni internazzjonali? [lura]

Fil-proċess sabiex jiġu stabbiliti l-fatti materjali (qabel l-eżaminazzjoni fattwali), l-uffiċjal tal-każ jista' jidentifika r-raġunijiet li jistgħu jwasslu għall-esklużjoni tal-applikant mill-protezzjoni internazzjonali.

Jekk l-uffiċjal tal-każ huwa tal-fehma li l-applikant għandu jiġi mcaħħad il-protezzjoni abbażi tal-esklużjoni, mela allura huwa jrid jissostanza dan skont l-Artikolu 12 QD u l-Artikolu 17 QD.

L-esklużjoni għandha tkun ibbażata fuq evidenza ċara u kredibbli. L-applikant għandu jingħata l-possibbiltà li jikkontesta l-evidenza li tintuża sabiex tappoġġja l-esklużjoni.

1.2.3.5. L-applikant ġej minn pajjiż tal-orìġini sikur indikat skont il-leġiżlazzjoni nazzjonali tiegħek? [lura]

Xi Stati Membri introduċew il-kuncett ta' pajjiż tal-orìġini sikur u indikaw ċerti pajjiżi bħala pajjiżi tal-orìġini sikur skont il-leġiżlazzjoni nazzjonali tagħhom. Skont il-leġiżlazzjoni u l-prattika nazzjonali, jekk l-applikant ikun ġej minn pajjiż bħal dan, l-uffiċjal tal-każ jista' jippreżumi s-sikurezza tiegħu għall-applikant, sakemm huwa ma jipprezentax xi kontraindikazzjonijiet. L-indikazzjoni ta' pajjiż bħala wieħed sikur ma tistax tistabbilixxi garanzija assoluta ta' sikurezza għal kull ċittadin nazzjonali ta' dak il-pajjiż.

Meta applikant juri li hemm raġunijiet serji sabiex il-pajjiż ma jiġix ikkunsidrat bħala wieħed sikur fiċ-ċirkostanzi partikolari tiegħu, l-indikazzjoni tal-pajjiż bħala wieħed sikur ma tistax tibqa' titqies bħala rilevanti għalih. Skont il-gwida u l-prattika nazzjonali, l-uffiċjal tal-każ għandu jagħti lill-applikant opportunità effettiva li jipprovdi tali kontraindikazzjonijiet, inkluż li jgħarraf lill-applikant kif xieraq u jindirizza l-kwistjoni fl-intervista personali.

1.3. Iġbor elementi ta' prova rilevanti għall-fatti materjali [lura]

Hija r-responsabbiltà tal-uffiċjal tal-każ li jinvestiga u jeżamina l-evidenza disponibbli u, jekk ikun xieraq, jistieden is-sottomissjoni ta' aktar materjal ta' evidenza li jista' jiġi pprovdut b'mod raġonevoli (pereżempju rapporti tal-mezzi tax-xandir, evidenza medika, eċċ.).

Huwa essenzjali għat-teħid ta' deċiżjonijiet ta' kwalità għolja li l-uffiċjal tal-każ jgħin lill-applikant billi jeżamina bir-reqqa l-evidenza kollha sottomessa u li huwa jipprovdi lill-applikant bl-opportunità li jissottometti kwalunkwe evidenza rilevanti.

L-evidenza kollha għandha tingabar bil-għan li jiġi ssodisfat l-Artikolu 4(3) QD. L-uffiċjal tal-każ għandu jiżgura li huwa jifhem ir-rilevanza ta' kwalunkwe evidenza pprezentata mill-applikant b'sostenn għall-applikazzjoni.

F'xi sitwazzjonijiet, anki jekk l-applikant ikun għamel sforz ġenwin biex jipprovdi d-dikjarazzjonijiet u d-dokumentazzjoni kollha għad-dispożizzjoni tiegħu u jkun offra spjegazzjoni sodisfaċenti għaliex huwa ma setax jipprovdi xi evidenza, l-uffiċjal tal-każ jista' jqis li huwa neċessarju li tinkiseb informazzjoni addizzjonali sabiex ikunu jistgħu jiġu kkjarifikati l-fatti rilevanti kollha tal-każ. L-informazzjoni supplimentari tista' tingabar minn dikjarazzjonijiet ulterjuri tal-applikant, tal-membri familjari tiegħu, minn opinjonijiet ta' esperti, evidenza ġdida bil-miktub, informazzjoni aktar preċiża dwar il-pajjiż ta' oriġini, eċċ. Il-leġiżlazzjoni u l-gwida nazzjonali jistgħu jinkludu limiti ta' żmien għall-ġbir ta' informazzjoni addizzjonali.

Huwa aċċettat li l-applikanti sikwiet ma jkunux jistgħu jissostanzjaw id-dikjarazzjonijiet tagħhom permezz ta' evidenza dokumentarja indipendenti jew evidenza oħra. Pereżempju, jista' jkun hemm diffikultajiet loġistiċi jew relatati mas-sigurtà sabiex jinkisbu d-dokumenti uffiċjali oriġinali mingħand il-pajjiż ta' oriġini. Madankollu,

kwalunkwe informazzjoni li tiġi sottomessa tista' tgħin bil-kbir lill-uffiċjal tal-każ sabiex jivvaluta l-kredibbiltà generali tat-talba.

1.3.1. Iġbor id-dikjarazzjonijiet tal-applikant [lura]

Ix-xhieda personali tal-applikant ġeneralment tkun l-aktar element ta' prova importanti, xi drabi l-unika prova. Din l-evidenza tista' tiġi sottomessa b'għadd ta' modi differenti, inkluż permezz ta' intervista personali jew dikjarazzjoni bil-miktub, jew it-tnejn.

1.3.1.1. Intervista personali [lura]

Fil-biċċa l-kbira tal-każijiet, l-intervista personali tkun is-sors ewlieni ta' evidenza għall-uffiċjal tal-każ meta jiġi biex jivvaluta l-applikazzjoni. Għalhekk, huwa essenzjali li l-intervista ssir b'tali mod li jiġi żgurat li tinkiseb evidenza ta' kwalità għolja mingħand l-applikant.

Gwida dwar kif issir intervista ta' kwalità għolja tista' tinstab fil-Gwida Prattika tal-EASO dwar l-Intervista Personali.

1.3.1.2. Dikjarazzjonijiet bil-Miktub [lura]

Jista' jkun hemm sitwazzjonijiet fejn id-dikjarazzjonijiet bil-miktub jiġu ammessi bħala evidenza ulterjuri b'sostenn għal applikazzjoni. Jekk tiddaħħal gwida nazzjonali rigward l-ammissibbiltà tad-dikjarazzjonijiet bil-miktub, tista' ssibha [hawnhekk](#).

1.3.2. Iġbor l-evidenza minn sorsi oħrajn [lura]

Minbarra li jipprovdu x-xhieda tagħhom stess permezz ta' intervista personali u/jew dikjarazzjoni bil-miktub, l-applikanti jistgħu jipprovdu evidenza ta' sostenn addizzjonali f'varjetà ta' forom.

Hawn taht ser issib gwida dwar l-aktar tipi komuni ta' provi sottomessi u kif dawn għandhom jiġu indirizzati. Meta jiġbor evidenza minn sorsi oħrajn, l-uffiċjal tal-każ għandu jkun kawt u josserva r-regoli li jirrigwardjaw il-kunfidenzjalità.

1.3.2.1. Id-dokumenti pprezentati mill-applikant [lura]

Kwalunkwe dokument ipprezentat minn applikant bħala evidenza li tappoġġja t-talba tiegħu għandu jiġu eżaminati bir-reqqa. L-uffiċjal tal-każ għandu l-ewwel jiżgura li jkun konxju ta' x' dokumenti huma sottomessi u tar-rilevanza tagħhom għall-applikazzjoni. Fejn possibbli, l-uffiċjal tal-każ għandu jikseb ukoll informazzjoni dwar il-kontenut ġeneralment mistenni u l-forma ta' kwalunkwe wieħed mid-dokumenti pprezentati (eż. il-mandati ta' arrest, citazzjonijiet tal-qorti). Tali informazzjoni tista' tinkiseb permezz ta' informazzjoni rilevanti dwar il-pajjiż ta' oriġini.

L-uffiċjal tal-każ għandu jkun sodisfatt ukoll bil-mod ta' kif l-applikant kiseb id-dokumenti li ġew sottomessi. Jekk applikant jissottometti dokument li b'mod ordinarju ma jkunx jista' jinkiseb, dan jista' jkollu impatt fuq jekk l-uffiċjal tal-każ ikunx jista' jistrieħ jew le fuq dak id-dokument bħala prova korroborattiva. Jekk l-applikant kiseb dokumenti li ma kienx mistenni li jippossjedi, huwa għandu jingħata l-oppurtunità li jispjega kif għamel dan.

Il-passaporti għandhom jiġu vverifikati għat-timbri tad-dħul/tal-ħruġ, għall-viża, għall-evidenza tar-ritorn lejn il-pajjiż tal-oriġini, eċċ., kemm sabiex tiġi kkonfermata l-istorja tal-immigrazzjoni tal-applikant, kif ukoll sabiex jiġi kkonfermat ir-rendikont tal-avvenimenti tal-applikant għall-finijiet ta' valutazzjoni tal-kredibbiltà.

Meta jkun disponibbli tali għarfien espert, id-dokumenti jistgħu jiġu eżaminati minn speċjalista rilevanti sabiex jiġi vverifikat jekk dawn humiex ġenwini, jew jekk hemmx evidenza li turi li huma ffalsifikati. Jekk jinstab li d-dokumenti huma ffalsifikati, l-applikant għandu jingħata l-oppurtunità li jispjega kif kisibhom.

Jekk tiddaħħal gwida nazzjonali dwar jekk għandhomx jiġu sottomessi dokumenti oriġinali jew jekk jiġux aċċettati kopji tagħhom, inti tista' ssibha [hawnhekk](#).

Jekk tiddaħħal gwida nazzjonali dwar jekk għandhomx jinkisbu traduzzjonijiet mill-applikant jew mill-awtorità tal-Istat Membru, inti tista' ssibha [hawnhekk](#).

1.3.2.2. Informazzjoni dwar il-Pajjiż ta' Origini (COI) [lura]

Id-disponibbiltà ta' COI ta' kwalità għolja hija essenzjali għall-proċess tat-teħid tad-deċiżjonijiet. L-uffiċjal tal-każ għandu jkun kunfidenti li l-informazzjoni li jkollu għad-disponibbiltà tiegħu tkun rilevanti, preċiża u aġġornata u li tkun ġejja minn varjetà ta' sorsi. Tali sorsi jistgħu jinkludu l-unitajiet tas-COI nazzjonali, l-EASO, il-UNHCR u organizzazzjonijiet rilevanti oħrajn tad-drittijiet tal-bniedem.

Meta l-informazzjoni ma tkunx diġà disponibbli, l-uffiċjal tal-każ jista' jkollu bżonn jitlob jew jirriċerka informazzjoni li tkun rilevanti għall-applikazzjoni.

Jekk tiddaħħal gwida nazzjonali rigward il-kisba ta' COI, inti tista' ssibha [hawnhekk](#).

1.3.2.3. Elementi ta' prova oħrajn [lura]

- **Rapporti ta' esperti [lura]**

L-uffiċjali tal-każ jista' jkollhom ukoll għad-dispożizzjoni tagħhom varjetà ta' rapporti ta' esperti sabiex jgħinuhom fil-proċess tat-teħid tad-deċiżjonijiet. Tali rapporti jistgħu jiġu pprovduti mill-applikant innifsu jew b'arrangamenti mill-awtorità li tiddeċiedi.

L-applikanti jistgħu jfittxu li jistrieħu fuq rapporti ta' esperti li jipprovdu informazzjoni dwar l-isfond kulturali partikolari tagħhom, is-sitwazzjoni fil-pajjiż jew kwalunkwe materja oħra rilevanti għall-applikazzjoni. Tali rapporti jistgħu jkunu partikolarment utli meta jkun hemm nuqqas ta' COI minn sorsi oħrajn, jew meta tali COI tkun vaga jew ġenerali wisq.

Madankollu, dan ma jfissirx li dawn ir-rapporti għandhom jiġu aċċettati bl-istess mod bħal COI. L-uffiċjali tal-każ jista' jiddeċiedu x'importanza jagħtu lil dawn ir-rapporti meta jiġu biex jivvalutaw kemm il-kredibbiltà tal-fatti materjali affermati kif ukoll meta aktar tard jivvalutaw ir-riskju mar-ritorn.

Jekk tiddaħħal gwida nazzjonali rigward il-ġbir ta' rapporti ta' esperti u ċ-ċirkostanzi li fihom jistgħu jintalbu, inti tista' ssibha [hawnhekk](#).

- **Rapporti mediċi u psikoloġiċi [lura]**

Ir-rapporti mhejjja minn kliniċisti kwalifikati b'mod professjonali, b'arrangamenti mill-Istati Membri jew mill-applikant jew mir-rappreżentant tiegħu, li jappoġġjaw affermazzjoni li l-applikant kien ittorturat jew soġġett għal dannu serju, għandhom jingħataw importanza xierqa fid-deċiżjoni (tfassil mill-ġdid tal-Artikolu 18 APD). Mhuwiex ir-rwol tal-uffiċjal tal-każ li jagħmel ġudizzji kliniċi personali dwar l-evidenza medika jew dwar materji mediċi b'mod ġenerali.

Minbarra li jipprovdu valutazzjoni ta' kwistjonijiet bħall-evidenza tat-tortura, ir-rapporti mediċi jistgħu jipprovdu wkoll informazzjoni essenzjali dwar il-ħila tal-applikant li jipprovdi rendikont luċidu u dettaljat ta' dak li ġralu. Pereżempju, rapport li jikkonferma li applikant qiegħed ibati minn trawma u, bħala riżultat, għandu problemi sabiex jiftakar l-avvenimenti b'mod luċidu, jista' jgħin lill-uffiċjal tal-każ jiddeċiedi kif għandha tiġi interpretata l-evidenza tiegħu u x'piż għandu jitpoġġa fuq in-nuqqasijiet evidenti fid-dettall jew fil-koerenza.

- **Rapporti ta' analiżi lingwistika [lura]**

L-uffiċjali tal-każ jista' jkollhom aċċess għal rapporti ta' analiżi lingwistika li huma prodotti minn esperti lingwistiċi li jtkellmu ma' individwi u jisimġuhom u mbaġħad jaslu għal opinjoni raġunata dwar il-post tal-origini probabbli tagħhom.

Jekk tiddaħħal gwida nazzjonali rigward l-ammissibbiltà ta' dawn ir-rapporti u kif dawn għandhom jinkisbu, inti tista' ssibha [hawnhekk](#).

- **Informazzjoni minn persuni oħrajn (dikjarazzjoni tax-xhud) [lura]**

Minbarra l-informazzjoni pprovduta minn esperti kkwalfikati fil-qasam tagħhom, ix-xhieda tista' tiġi sottomessa/tintalab ukoll minn individwi jew gruppi oħrajn li jistgħu jgħinu fil-valutazzjoni tal-kredibbiltà ta' dak li jgħid applikant. Tali xhieda tista' tiġi minn varjetà wiesgħa ta' sorsi, inklużi:

- il-membri familjari
- l-iskejjel
- il-gruppi politiċi
- il-gruppi reliġjużi

Tali evidenza għandha tiġi eżaminata bir-reqqa u vvalutata sabiex jinstab kif din tappoġġja jew tikkontradixxi dak li jgħid applikant. Meta l-uffiċjal tal-każ jiġbor evidenza bħal din, għandha tingħata kunsiderazzjoni partikolari lill-kwistjoni tal-kunfidenzjalità. L-uffiċjal tal-każ għandu jasal ukoll għal konklużjoni dwar x'piż jagħti lil din ix-xhieda u jekk ix-xhud innifsu huwiex xhud affidabbli.

- **Informazzjoni mill-awtoritajiet statali tal-Istat Membru [lura]**

Huwa possibbli li jista' jkun hemm informazzjoni miżmuma minn dipartimenti oħrajn tal-Istat li tista' tgħin sabiex jiġu stabbiliti l-fatti materjali ta' applikazzjoni. Pereżempju, jista' jkun xieraq li tintalab informazzjoni bħal:

- it-tqabbil tal-marki tas-swaba' tal-Eurodac
- ir-registrazzjoni taż-żwīgijiet
- ir-rekords tal-pulizija/qorti
- ir-rekords mediċi (jista' jintalab il-kunsens tal-applikant skont il-legiżlazzjoni u l-gwida nazzjonali)

F'każ li l-uffiċjali tal-każijiet tal-Istati Membri jiġbru elementi ta' prova fi ħdan il-pajjiż tal-origini, għandha tingħata attenzjoni partikolari sabiex l-applikant jew il-persuni relatati ma jitpoġġewx f'riskju.

- **Informazzjoni minn Stati Membri oħrajn [lura]**

F'xi ċirkostanzi, jista' jkun xieraq li tintalab informazzjoni dwar l-applikant minn Stat Membru ieħor fejn huwa għex preċedentement. Kwalunkwe talba bħal dawn tista' tirrikjedi l-kunsens tal-applikant minħabba kwistjonijiet ta' kunfidenzjalità.

Jekk tiddaħhal gwida nazzjonali rigward kif għandhom jiġu sottomessi talbiet bħal dawn, inti tista' ssibha [hawnhekk](#).

Pass 2. Valutazzjoni tal-Kredibbiltà [lura]

Wara li jkun għabar l-informazzjoni u l-provi kollha, l-uffiċjal tal-każ għandu jiffoka fuq il-valutazzjoni tal-biċċiet tal-evidenza li jappoġġjaw kull fatt materjali.

2.1. Għaqqad l-evidenza ma' kull fatt materjali [lura]

L-uffiċjal tal-każ għandu jiftakar li l-“fatti materjali” mhumiex ugwali għall-fatti pprovati, fis-sens li t-terminu “fatti” ġeneralment jinftehem fis-sistema tal-liġi ċivili, għaldaqstant, huma ugwali aktar għall-allegazzjonijiet żvelati li, fil-kuntest tal-asil, għandhom jiġu vvalutati bħala kredibbli jew le.

Matul il-proċess kollu tal-ġbir tal-evidenza, huwa essenzjali li jiġi żgurat li l-evidenza kollha li qiegħda tingabar hija rilevanti għall-fatti materjali tal-każ. F'ħafna każijiet, ċerti tipi ta' evidenza jistgħu jkunu relatati ma' bosta fatti materjali (eż. l-intervista personali jew id-dikjarazzjonijiet bil-miktub).

Ara l-mudell biex tgħaqqad il-biċċiet tal-evidenza mal-fatti materjali.

2.2. Ivaluta d-dikjarazzjonijiet tal-applikant skont l-indikaturi tal-kredibbiltà [lura]

2.2.1. Aġmel sejbiet dwar il-kredibbiltà interna [lura]

Il-kredibbiltà interna tinkludi s-suffiċjenza tad-dettalji u l-ispeċifità kif ukoll il-konsistenza.

2.2.1.1. Is-suffiċjenza tad-dettalji u l-ispeċifità [lura]

X'livell ta' dettall huwa meħtieġ jew kemm hemm bżonn dettalji?

Bħala regola, aktar ma jiġu rrapportati u jkunu disponibbli **dettalji**, aktar tkun tajba l-istampa. Dan jirreferi għall-fatt li l-avvenimenti li jiġu esperjenzati b'mod reali normalment ikunu jistgħu jiġu rrapportati b'mod aktar ċar u spontanju. Madankollu, l-uffiċjal tal-każ għandu jiftakar li jista' jkun hemm spjegazzjoni raġonevoli għaliex l-applikant ma jkunx jista' jiftakar ċerti dettalji ta' avveniment partikolari u allura għandu jzomm f'moħħu li jista' jkun hemm xi distorsjonijiet (ara wkoll 2.4 dwar il-fatturi li jistgħu jwasslu għal distorsjonijiet). Għalhekk, in-nuqqas ta' dettalji ma jaffettwax il-kredibbiltà fis-sitwazzjonijiet kollha.

L-ispeċifità tiġi ssodisfata miċ-ċirkostanzi individwali u personali ħafna u mill-mod kif jiġi esperjenzat u espress avveniment. It-trama ewlenija ta' ħafna każijiet tista' tkun simili ħafna, iżda kull każ għandu l-ispeċifità jiet uniċi tiegħu li jagħmluh uniku. F'każijiet bħal dawn, jista' jkun utli li ma neħlux wisq mal-elementi ewlenin tal-pretensjoni, iżda li jsiru wkoll aktar mistoqsijiet dwar l-avveniment innifsu u permezz ta' hekk insiru nafu x'inhuma l-ispeċifità jiet. Jekk id-dikjarazzjoni tal-applikant tkun nieqsa minn kull speċifità, din tista' tkun indikazzjoni tan-nuqqas ta' kredibbiltà.

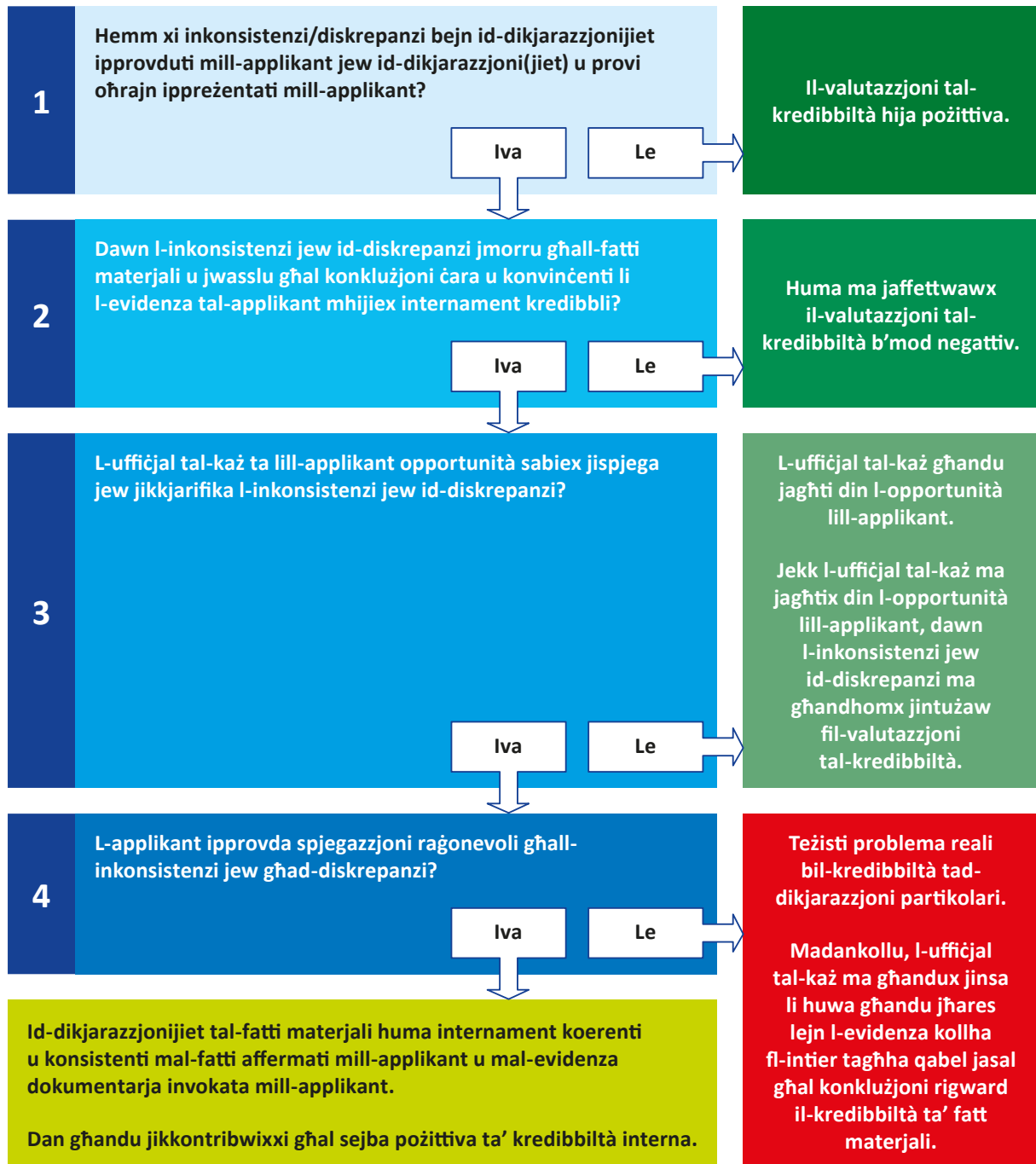
Normalment, l-intervista personali tkun l-aktar sors importanti ta' informazzjoni sabiex jingabru kemm jista' jkun dettalji u speċifikazzjonijiet, iżda dan kollu jiddependi ħafna fuq il-ħiliet tal-uffiċjal tal-każ fit-tweġġ tal-intervisti (il-ħolqien ta' atmosfera tajba, tekniki tajbin tal-intervisti, għarfien ġenerali tal-każ) sabiex ikun jista' jislet id-dettalji materjali.

2.2.1.2. Konsistenza [lura]

Il-konsistenza hija mifhuma b'mod komuni bħala li tikkompreni nuqqas ta' diskrepanzi, kontradizzjonijiet u varjazzjonijiet fil-fatti materjali pprezentati mill-applikant. Hija relatata ma':

- id-dikjarazzjonijiet bil-fomm jew bil-miktub mogħtija mill-applikant b'mod ġenerali;
- dikjarazzjonijiet differenti dwar l-istess suġġett f'ħinijiet differenti matul il-proċedura;
- informazzjoni differenti dwar l-istess suġġett minn evidenza oħra pprezentata mill-applikant.

It-test b'erba' stadji pprezentat hawn taht jista' jkun utli bħala gwida dwar kif l-uffiċjal tal-każ għandu jittratta l-(in)konsistenza:

2.2.1.3. L-imġiba ma għandhiex tintuża bħala indikatur tal-kredibbiltà [lura]

Ġeneralment, l-imġiba tiddekrivi s-sinjali tal-komunikazzjoni non-verbali u mod ta' mġiba bħat-ton tal-voċi u l-modulazzjoni tad-diskors, il-mod ta' kif persuna tagħxi, il-kuntatt bl-għajnejn u l-espressjoni tal-wieċ, eċċ. Dawn ikunu viżibbli l-aktar waqt l-intervista personali.

L-uffiċjal tal-każ ma għandux jistrieħ fuq l-imġiba bħala indikatur tal-kredibbiltà. Is-sejbiet ibbażati fuq l-imġiba ta' applikant ta' spiss ikunu ugwali għal suppożizzjonijiet sempliċi u ġudizzji suġġettivi bbażati fuq sentimenti impulsivi.

2.2.2. Agħmel sejbiet dwar il-kredibiltà esterna [lura]

Il-kredibiltà esterna hija relatata mal-konsistenza mal-informazzjoni dwar il-pajjiż ta' oriġini (COI), mal-fatti magħrufa u ma' elementi ta' prova oħrajn miġbura mill-awtorità li tiddeċiedi.

2.2.2.1. Konsistenza mas-COI [lura]

Is-COI tista' tintuża għal bosta aspetti tal-kunsiderazzjoni ta' applikazzjoni. Hija tista' tintuża għall-korroborazzjoni tad-dikjarazzjoni tal-fatti materjali mill-applikant, kif ukoll għat-tiswir tal-evidenza ta' sfond li trid tintuża fil-valutazzjoni tar-riskju mar-ritorn.

- **COI korroborattiva**

Jekk is-COI oġġettiva tappoġġja l-evidenza tal-applikant, mela allura ma hemm ebda raġuni serja għal dubju u, għalhekk, il-fatt affermat jista' jiġi aċċettat.

- **COI kontradittorja**

COI li tikkontradixxi b'mod ċar il-fatt materjali affermat hija fattur negattiv ta' kredibiltà. Għalhekk, l-applikant għandu jingħata l-opportunità sabiex jagħti spjegazzjoni addizzjonali.

- **Nuqqas ta' COI**

Nuqqas ta' COI mhux bilfors ifisser li l-fatt/avveniment affermat ma seħħ. Pereżempju, dan jista' jkun minhabba l-aċċess limitat għall-informazzjoni fil-pajjiż tal-oriġini, jew inkella minhabba l-iskala u l-prominenza iżgħar tal-avveniment, eċċ. Għalhekk, in-nuqqas ta' COI minnu nnifsu ma għandux iwassal għal sejba negattiva ta' kredibiltà.

2.2.2.2. Konsistenza mal-informazzjoni magħrufa b'mod ġenerali [lura]

Ċerti fatti huma komunement magħrufa u ma jistgħux jiġu kkontestati b'mod raġonevoli (pereżempju l-liġijiet tal-fizika). Dawk il-fatti ma jiddependux fuq perċezzjonijiet kulturalment differenti. Fatti bħal dawn normalment ma jkollhomx bżonn jiġu appoġġjati minn evidenza addizzjonali. Dak li jgħid l-applikant għandu jkun konsistenti ma' tali informazzjoni magħrufa b'mod ġenerali sabiex jinstab kredibbli. Meta jiġi biex japplika dan il-kunċett, l-uffiċjal tal-każ għandu joqgħod attent li ma jestendihx għal kunċetti li huwa jqishom bħallikieku huma ovvj minhabba l-isfond soċjali, kulturali u personali tiegħu.

2.2.2.3. Konsistenza ma' elementi ta' prova oħrajn [lura]

Elementi ta' prova oħrajn jistgħu jinkludu dikjarazzjonijiet minn persuni dipendenti u xhieda, dokumenti minn awtoritajiet oħrajn tal-Istat, rapporti ta' esperti, eċċ. Tali elementi ta' prova jistgħu jkunu ta' sostenn jew kontradittorji għad-dikjarazzjonijiet tal-applikant. Bħala punt tat-tluq, jeħtieġ li tiġi vvalutata l-kredibiltà interna ta' dawk il-biċċiet l-oħrajn ta' evidenza. Jekk prova tkun kontradittorja għad-dikjarazzjonijiet tal-applikant, l-uffiċjal tal-każ għandu jindirizza din il-kwistjoni u jagħti opportunità lill-applikant sabiex jispjega l-inkonsistenzi. L-uffiċjal tal-każ għandu jikkunsidra din l-isjegazzjoni.

2.2.3. Agħmel sejbiet dwar il-plawżabbiltà [lura]

Sabiex tkun plawżibbli, is-sekwenza tal-avvenimenti għandu jkollha l-kwalità li tkun probabbli u li tidher possibbli għal persuna raġonevoli.

L-uffiċjali tal-każijiet għandhom ikunu konxji li l-kunċett tal-plawżabbiltà għandu jintuża b'kawtela, għall-inqas sabiex jiġi evitati l-ispekulazzjonijiet u l-prekonċezzjonijiet jew is-suppożizzjonijiet sugġettivi. Fatt affermat jista' jkun kollu kemm hu plawżibbli meta jiġi kkunsidrat fil-kuntest taċ-ċirkostanzi tal-applikant, inklużi l-ġeneru, l-età, l-orjentazzjoni sesswali, l-identità tal-ġeneru, l-edukazzjoni, l-isfond soċjali u kulturali, l-esperjenzi tal-ħajja u ċ-ċirkostanzi fil-pajjiż tal-oriġini jew fil-post tar-residenza abitwali, eċċ. L-uffiċjal tal-każ għandu jkun konxju li jista' jkun hemm differenzi bejn il-perspettiva tiegħu u dik tal-applikant, li potenzjalment jistgħu jispjegaw in-nuqqas ta' plawżabbiltà evidenti.

Sejba ta' nuqqas ta' plawżibbiltà għandha tkun ibbażata fuq interferenzi ġustifikabbli b'mod oġġettiv u mfasslin b'mod raġonevoli u l-uffiċjal tal-każ għandu jagħti raġunijiet artkolati b'mod ċar sabiex iqis dikjarazzjoni bħala mhux plawżibbli.

Ara l-mudell biex tgħaqqad il-biċċiet tal-evidenza mal-fatti materjali.

2.3. Evalwa d-dokumenti [lura]

Id-dokumenti għandhom jiġu evalwati skont il-passi li ġejjin:

- **Ir-rilevanza [lura]**

Rilevanza tirreferi għal jekk id-dokument huwiex relatat ma' fatt materjali partikolari. Ir-rilevanza għandha tiġi ċċarata mal-applikant.

- **L-eżistenza [lura]**

Eżistenza tirreferi għal jekk jeżistix tip ta' dokument skont l-informazzjoni ġenerali.

- **Il-kontenut [lura]**

Jeħtieġ li jiġu evalwati l-elementi li ġejjin:

- Fih xi kontraindikazzjonijiet interni?
- Huwa kompatibbli mad-dikjarazzjonijiet tal-applikant?
- Huwa kompatibbli mas-COI?
- Id-dokument huwa preċiż? Preċiżjoni tirreferi għal-livell tad-dettalji ta' rilevanza għal fatt materjali partikolari.
- Id-dokument huwa rendikont dirett ta' fatt materjali? L-informazzjoni ġejja minn sors dirett jew hija rakkont tad-dikjarazzjonijiet tal-applikant?

- **Il-forma [lura]**

Il-forma ta' dokument hija rilevanti sabiex tiġi vvalutata l-awtenticità tiegħu. Skont il-prattika nazzjonali, din tista' tinkludi valutazzjoni minn espert jew paragun mal-materjali ta' referenza. L-uffiċjal tal-każ għandu jkun kawt meta jiġi biex jikkonkludi dwar l-awtenticità bbażata biss fuq il-forma tad-dokument, minħabba li f'xi pajjiżi ma teżisti ebda forma standardizzata għal ċerti tipi ta' dokumenti.

- **In-natura [lura]**

L-element tan-natura tad-dokument jirreferi għal jekk id-dokument huwiex ipprezentat bħala l-originali jew kopja tiegħu, f'liema kundizzjoni jinsab, jekk hemmx xi ħsarat jew evidenza ta' alterazzjonijiet. Id-dokumenti oriġinali normalment ikollhom aktar valur fil-valutazzjoni. Madankollu, l-uffiċjal tal-każ għandu jzomm f'moħħu li xi dokumenti ma jistgħux jinkisbu fil-forma oriġinali tagħhom.

- **L-awtur [lura]**

L-uffiċjal tal-każ għandu jaċċerta l-kwalifiki tal-awtur u l-oġġettività tiegħu u/jew l-esperjenza rilevanti.

Id-dokumenti għandhom jiġu kkunsidrati flimkien ma' elementi ta' prova oħrajn li jfittxu li jstabbilixxu l-fatt materjali partikolari li huma intiżi li jappoġġjaw, kif ukoll elementi oħrajn tal-valutazzjoni tal-kredibbiltà. Dokument għandu jiġi evalwat bl-istess mod bħal kwalunkwe prova oħra. Mhuwiex xieraq li ma tingħata ebda importanza lil dokument mingħajr ma jingħataw raġunijiet għall-konklużjoni ta' din is-sejba abbażi tal-evidenza disponibbli – jiġifieri informazzjoni oġġettiva derivata mill-pajjiż rigward l-affidabbiltà tiegħu meqjusa flimkien ma' evidenza oħra fuq dan il-punt.

Ara t-taqsimha 1.3.2.1. għal aktar informazzjoni dwar id-dokumenti pprezentati mill-applikant.

Ara l-mudell dwar it-twertiq ta' sejbiet tal-kredibbiltà.

2.3.1. Evalwa l-evidenza medika u psikoloġika [lura]

Xorta speċifika ħafna ta' evidenza, magħmula minn persuna kwalifikata, hija l-evidenza medika jew psikoloġika. Uffiċjal tal-każ ma għandux jagħmel ġudizzji mediċi jew jagħti l-opinjoni tiegħu fuq trattament mogħti minn tabib. Mhuwiex mistenni minn tabib li jagħmel ġudizzji legali jew ġudizzji relatati mal-kredibiltà.

Ir-rapporti mediċi jew psikoloġiċi għandhom jinkludu biżżejjed informazzjoni rigward il-kwalifiki tal-espert mediku u l-metodi tal-eżaminazzjoni sabiex tkun tista' ssir valutazzjoni indipendenti tal-affidabbiltà tiegħu. Skont il-gwida nazzjonali, tali valutazzjoni tista' ssir mill-uffiċjal tal-każ jew minn espert.

F'każijiet fejn ikun hemm allegazzjonijiet ta' tortura, pereżempju, ir-rapporti mediċi għandhom jiġu evalwati fir-rigward tal-istandards tal-Protokoll ta' Istanbul.

Jekk ikollu dubju, l-uffiċjal tal-każ jista' jkollu l-possibbiltà li jitlob għat-tieni opinjoni b'konformità mal-prattika nazzjonali. Jekk tiddaħnal gwida nazzjonali rilevanti, inti tista' ssibha [hawnhekk](#).

2.4. Hu f'kunsiderazzjoni l-fatturi ċirkostanzjali u individwali li jistgħu jwasslu għal distorsjonijiet [lura]

Waqt li jkun qed jeżamina l-kredibiltà tal-evidenza li tappoġġja l-fatti materjali, l-uffiċjal tal-każ għandu jzomm f'moħħu li l-pożizzjoni individwali u ċ-ċirkostanzi personali tal-applikant jistgħu jinfluwenzaw serjament il-mod ta' kif l-applikant jara u jippreżenta l-avvenimenti li jikkonċernaw l-applikazzjoni. Jistgħu jitfaċċaw ukoll xi distorsjonijiet fil-mod ta' kif wieħed jirċievi u jinterpreta l-informazzjoni kemm mill-esperjenza tal-ħajja u dik professjonali tal-uffiċjal tal-każ, kif ukoll mill-preġudizzji.

Huwa virtwalment impossibbli li teħles minn fenomeni bħal dawn, li huma tipiċi għan-natura umana. Madankollu, jeħtieġ li tkun konxju tagħhom meta tiġi biex jagħmel intervista personali (ara [l-Gwida Prattika tal-EASO dwar l-Intervista Personali](#)), kif ukoll meta tevalwa l-kredibiltà. Jeħtieġ ukoll li dejjem tanalizza jekk tali fatturi individwali u sugġettivi jistax ikollhom impatt fuq l-indikaturi tal-kredibiltà jew jistgħux jispjegaw inkonsistenza jew diskrepanza ċara fid-dikjarazzjonijiet tal-applikant.

Ħafna mill-fatturi ta' distorsjoni ta' spiss jidhru f'xulxin. L-għarfien ta' dawk il-fatturi huwa indispensabbli għall-persuni li jaħdmu fil-qasam tal-asil. Hawn taħt qiegħda tiġi pprovduta lista mhux eżawrjenti tal-fatturi possibbli li jistgħu jwasslu għal distorsjonijiet.

2.4.1. Fatturi relatati mal-applikant [lura]

Id-dikjarazzjonijiet bil-fomm huma l-provi ewlenin (u ħafna drabi l-uniċi) ipprovduti mill-applikant. Waqt li jkun qed jevalwa l-kredibiltà tagħhom, l-uffiċjal tal-każ għandu jagħti attenzjoni sabiex jiċċekkja jekk l-applikant kellew ċans jiftakar u jippreżenta l-fatti kif suppost u jekk l-informazzjoni pprezentata gietx riċevuta u mifhuma kif xieraq. Hemm għadd numeruż ta' fatturi li jista' jkollhom impatt importanti f'dan il-proċess.

2.4.1.1. Il-memorja [lura]

Il-memorja tal-bniedem għandha s-saffi u l-limiti tagħha u huwa neċessarju li dan il-fatt jiġi aċċettat waqt li wieħed ikun qed jaħdem mal-applikanti għall-asil, li ta' spiss ma jkollhom xejn ħlief il-memorji tagħhom fuqjex jistrieħu meta jiġu biex jagħtu d-dikjarazzjonijiet tagħhom. Li tiftakar dati, dettalji ta' avveniment li seħħ żmien twil ilu jew tiddekrivi nies li ltaqajt magħhom darba biss jista' jkun eżerċizzju diffiċli ħafna.

L-uffiċjal tal-każ għandu jkollu aspettattivi realistiki lejn il-livell ta' dettalji ta' memorji mbiegħda u sikwiet trawmatiċi meta jagħmel intervista personali u meta wara jiġi biex janalizza l-eżitu tagħha. Il-mod kif issir l-intervista jhalli wkoll impatt fuq l-ammont u l-kwalità ta' informazzjoni li jkun jista' jirkupra l-applikant. Waqt l-intervista għandhom jiġu evitati mistoqsijiet sugġestivi, pereżempju, minħabba li dawn jistgħu jinfluwenzaw il-mod ta' kif l-applikant jirrakonta l-avvenimenti. Għal gwida addizzjonali, ara [l-Gwida Prattika tal-EASO dwar l-Intervista Personali](#).

2.4.1.2. Trawma u PTSD [lura]

Rapport mediku rilevanti jew opinjoni ta' psikologu fil-fajl tal-applikant generalment ikunu evidenza ċara li tikkonferma li l-persuna kkonċernata esperjenzat xi haġa tant trawmatika, li l-ħila tagħha li tiftakar, tfakkar avvenimenti li seħħew fl-imgħoddi, iżżomm mas-suġġett u tagħti rendikont strutturat ta' kif graw l-affarijiet tista' tkun imxejpla serjament, saħansitra impossibbli. Esperjenzi trawmatiċi jistgħu jwasslu wkoll għal biża' u nuqqas ta' fiduċja, li jistgħu jaffettwaw l-ammont u l-kwalità ta' informazzjoni li l-applikant ikun lest li jipprovdi.

Id-dikjarazzjonijiet tal-persuni li esperjenzaw trawma jew li jbatu minn Disturb minn Stress Postrawmatiku (PTSD) generalment ikunu frammentati, mhux kronoloġiċi, ma jkunux ikkontrollati mir-rieda, iżda mqanqla minn impulsi sensorji. Persuna trawmatizzata tista' tevita li titkellem dwar esperjenzi diffiċli.

Huwa rakkomandat li tingħata aktar importanza liċ-ċirkostanzi oġġettivi fil-każ aktar milli lill-element suġġettiv tal-biża' pprezentat mill-applikant. Meta jeżamina applikazzjoni ta' persuna trawmatizzata, l-uffiċjal tal-każ ma għandux ikollu l-istess livell ta' aspettattivi meta jiġi biex japplika l-indikaturi tal-kredibbiltà (ara t-taqsimu 2.2 dwar l-użu tal-indikaturi tal-kredibbiltà). B'mod partikolari, l-uffiċjal tal-każ għandu jkun kawt meta jagħmel sejbiet negattivi ta' kredibbiltà fuq il-bażi tad-dikjarazzjonijiet tal-applikant.

Ta' min jiftakar ukoll li l-avvenimenti jew esperjenzi trawmatiċi setgħu seħħew ukoll wara li l-applikant telaq mill-pajjiż tal-orijini, inkluż fil-pajjiż fejn isseħħ il-proċedura tal-asil.

2.4.1.3. Problemi psikoloġiċi u ta' saħħa oħrajn [lura]

Id-diffikultajiet sabiex jingħataw dikjarazzjonijiet ċari u koerenti jistgħu jkunu ġejjin ukoll minn problemi mediċi u vizzji tal-applikant, pereżempju, it-teħid ta' mediċina qawwiya, diżabilitajiet mentali, dipressjoni jew dipendenza fuq id-drogi jew l-alkoħol. In-nuqqas ta' għarfien dwar dawn il-fatturi u n-nuqqas ta' indirizzar tagħhom jistgħu jwasslu għal konklużjonijiet żbaljati dwar il-kredibbiltà.

2.4.1.4. L-età [lura]

Jista' jkun kruċjali li jittiehed f'kunsiderazzjoni l-fattur tal-età meta tiġi vvalutata l-kredibbiltà. Dan huwa partikolarment importanti f'każijiet ta' minorenni mhux akkumpanjati jew f'każijiet fejn il-minorenni jiġu intervistati bħala xhieda fil-każijiet tal-ġenituri (kustodji) tagħhom.

Id-dikjarazzjonijiet ta' minorenni jistgħu jkunu inkonsistenti, jinkludu espressjonijiet jew dikjarazzjonijiet ambigwi li jkunu semgħu mingħand il-ġenituri tagħhom li jkunu qed jivvjaġġaw magħhom jew qraha tagħhom, eċċ. Għalhekk, huwa importanti li l-intervista ssir b'mod li tintfiehmet mit-tfal (ara l-Gwida Prattika tal-EASO dwar l-Intervista Personali).

L-età hija fattur rilevanti kemm għaž-żmien meta jiġu pprovduti d-dikjarazzjonijiet kif ukoll għaž-żmien meta kien esperjenzat l-avveniment.

Skont iċ-ċirkostanzi, id-distorsjonijiet relatati mal-età jistgħu jkunu rilevanti wkoll fil-każ tal-anzjani.

2.4.1.5. L-edukazzjoni [lura]

Id-differenza fil-livell tal-edukazzjoni jista' jkollha impatt fuq il-ħila tal-applikant li josserva u jfakkar avvenimenti, kif ukoll li jartikula l-kontenut meħtieġ jew jifhem il-mistoqsijiet kif suppost. Twegġibiet konċiżi u diretti jew żbalji fid-dati u fid-distanzi jistgħu jindikaw vokabularju limitat, għarfien ġenerali limitat, inabbiltà li persuna tifhem u tiddekrivi termini astratti jew nuqqas ta' għarfien li jeħtieġ li jingħata rendikont dettaljat.

2.4.1.6. Il-kultura, ir-religjon u t-twemmin [lura]

Il-kultura, ir-religjon u t-twemmin ta' persuna jiddeterminaw il-mod kif din tiddefinixxi l-identità tagħha, tipperċepixxi r-rwoli soċjali u r-relazzjonijiet ta' poter, tifhem, tintrepreta u ttenni l-informazzjoni. Id-dati, l-istaġuni, id-distanzi, iż-żmien tal-inizjazzjoni soċjali jew l-involvement fil-ħajja pubblika, il-kunċett ta' familja mill-qrib u l-lingwaġġ tal-ġisem jistgħu jvarjaw skont daww il-fatturi.

Fatturi oħrajn, bħall-edukazzjoni, l-età, il-lingwa, il-ġeneru jew l-istatus soċjali u d-drawwjet huma wkoll importanti f'dan ir-rigward.

Waqt li jkun qed jevalwa l-kredibbiltà ta' talba, l-uffiċjal tal-każ għandu jkun konxju tad-differenzi potenzjali minħabba l-isfond kulturali u/jew reliġjuż. Il-kompetenza interkulturali ta' spiss tkun meħtieġa sabiex wieħed iħares lejn l-informazzjoni riċevuta minn perspettiva differenti u tgħin sabiex jiġu ddeċifrati d-dikjarazzjonijiet apparentement inkonsistenti b'kodiċi kulturali.

Madankollu, l-uffiċjal tal-każ ma għandux irendi lil applikant fi prigrunier tal-kultura tiegħu stess u ma għandux jassumi *a priori* li persuna li ġejja minn sfond kulturali jew reliġjuż partikolari taġixxi b'ċertu mod u, bħala konsegwenza, jibqa' lura milli jindirizza kwistjoni ta' kredibbiltà potenzjali. Huwa biss wara li ssir mistoqsija u ma tingħatax twegħiba li l-uffiċjal tal-każ għandu jivverifika jekk kwalunkwe ostakolu kulturali, soċjali, reliġjuż jew ieħor setax kien raġuni għall-kwistjoni tal-kredibbiltà partikolari.

2.4.1.7. L-orjentazzjoni sesswali u l-identità tal-ġeneru (SOGI) [lura]

Kwistjonijiet relatati mas-SOGI sikwiet jistgħu jkunu sensitivi u jirrikjedu għarfien speċifiku fuq dan is-sugġett, kif ukoll attenzjoni speċjali fil-valutazzjoni tal-kredibbiltà. L-uffiċjal tal-każ ma għandux jassoċja dan ir-rekwiżit mal-aċċettazzjoni mingħajr analiżi ta' dak kollu li jgħid l-applikant f'każ bħal dan. Madankollu, huwa meħtieġ livell għoli ta' għarfien u rispett għad-dinjità tal-bniedem u d-diversità, minħabba li r-rendikont tal-applikant f'każijiet bħal dawn ikun direttament marbut ma' kwistjonijiet personali u delikati ħafna.

Il-persuni li l-applikazzjonijiet tagħhom huma relatati ma' SOGI mhux aċċettati fil-pajjiż tal-orijini tagħhom sikwiet ikollhom jaħbu l-identità, is-sentimenti u l-opinjoni veri tagħhom sabiex jevitaw il-mistħija, it-twarrib mis-soċjetà u l-istigmatizzazzjoni, u ħafna drabi wkoll ir-riskju ta' vjolenza. L-istigma u s-sentimenti ta' mistħija jistgħu jkomplu jimpedixxu lill-applikant milli jiżvela informazzjoni fil-kuntest tal-asil. Hemm għadd numeruż ta' każijiet fejn l-applikanti jiżvelaw lilhom infushom bħala leżbjana, omosesswali, bisesswali, trans jew intersesswali biss f'applikazzjoni sussegwenti.

L-uffiċjal tal-każ għandu joqgħod lura milli jagħmel suppożizzjonijiet sterjotipiċi rigward l-imġiba jew id-dehra ta' membri ta' minoranzi sesswali, billi jzomm f'moħħu li fatturi oħrajn, bħall-isfond kulturali u soċjali, l-edukazzjoni u l-ġeneru, jistgħu jinfluwenzaw ħafna lil dan l-applikant partikolari.

2.4.1.8. Il-ġeneru [lura]

Il-ġeneru mhuwiex dwar is-sess bijoloġiku, iżda jirreferi għall-aspettattivi speċifiċi ta' soċjetà lejn il-mod ta' kif l-irġiel u n-nisa għandhom iġibu ruħhom, il-bilanċ tal-poter bejn is-sessi, ir-rwol tagħhom u l-attributi adegwati fis-soċjetà. Ir-rwoli tal-ġeneri mhux biss jaffettwaw il-mod ta' kif wieħed iqis lill-nifsu, iżda wkoll jinfluwenzaw l-imġiba, l-attitudni lejn il-ħajja soċjali u politika, kif ukoll il-modi ta' persekuzzjoni jew l-ikkawżar tal-ħsara – huma jistgħu jvarjaw skont il-ġeneru tal-vittma u tal-awtur.

L-applikant jista' ma jkunx konxju li ċerta mġiba fil-konfront tiegħu tista' titqies bħala li tikser id-drittijiet tal-bniedem tiegħu, minħabba li dan ikun il-mod kif ġie ttrattat tul ħajtu kollha. Min-naħa l-oħra, l-istigma u/jew is-sentimenti ta' mistħija jistgħu jimpedixxu lill-applikant milli jiżvela l-informazzjoni.

2.4.2. Fatturi relatati mal-uffiċjal tal-każ [lura]

Il-ħidma fil-qasam tal-asil tisser li taħdem kontinwament ma' nies li jkunu ġejjin minn kulturi differenti, sfond soċjali differenti u esperjenza tal-ħajja. Dan huwa wieħed mill-fatturi li jagħmlu x-xogħol tal-uffiċjal tal-każ interesanti. Madankollu, l-uffiċjal tal-każ huwa wkoll persuna u jista' jesperjenza stress u frustrazzjoni f'dan l-ambjent tax-xogħol li joffri ħafna sfidi.

Hemm fatturi differenti li jistgħu jinfluwenzaw l-oġġettività tal-uffiċjal tal-każ:

2.4.2.1. Kun konxju tal-effett tal-istress, tal-ammont ta' xogħol u tal-iskadenzi [lura]

L-istress, l-ammont ta' xogħol u l-iskadenzi qosra ta' spiss jaġixxu flimkien u jista' jkollhom impatt deċiżiv fuq il-valutazzjoni finali tal-applikazzjoni.

Fil-ħidma tiegħu ta' kuljum, uffiċjal tal-każ huwa mistenni li jilħaq miri kwantitattivi, jabbozza deċiżjonijiet issostanzjati tajjeb fil-ħin u jrid iħabbat wiċċu ma' applikanti li ma jikkooperawx jew li għaddew minn esperjenza personali trawmatika ħafna.

Ejjew ma ninsewx li uffiċjal tal-każ għandu l-ħajja privata tiegħu, li minnha nnifisha wkoll tista' tkun sors ta' problemi u sitwazzjonijiet stressanti li jhallu impatt fuq l-attitudni tiegħu lejn il-kompiti professjonali u l-ħila li jlaħhaq mal-istress tax-xogħol. Anki xi haġa trivjali bħal ġuħ, uġiġħ ta' ras jew irritazzjoni tista' tfixxel il-proċess tal-valutazzjoni tal-kredibbiltà. Jeħtieġ li l-uffiċjal tal-każ professjonali jkun konxju ta' dawk il-fatturi u jagħmel sforz kostanti sabiex inaqqas l-impatt tagħhom.

Qabel jasal għal konklużjoni dwar il-kredibbiltà ta' evidenza partikolari jew dwar il-kredibbiltà ġenerali, l-uffiċjal tal-każ għandu jipprova jiffoka biss fuq il-każ speċifiku. Tista' sservi ta' għajjnuna jekk huwa jieħu waqfa qasira qabel jasal għal konklużjoni dwar il-kredibbiltà.

2.4.2.2. Kun konxju tal-effett tal-esponiment fit-tul għall-proċeduri tal-asil [lura]

Bosta snin ta' esponiment għal tortura u trattament ħażin kif irrakkontati mill-applikanti (li mhux dejjem ikunu kredibbli) jistgħu jwasslu għal effetti li jvarjaw minn rutina u l-inabbiltà li wieħed jara kull każ individwalment u b'mod imparzjali, għal trawmatizzazzjoni sekondarja u t-turija ta' sintomi simili għal dawk ta' persuni li jbatu minn PTSD.

L-esponiment fit-tul għal stejjer dwar l-asil jista' jwassal lill-uffiċjal tal-każ biex isir aktar inklinat li jevita li jidhol aktar fil-fond fid-dikjarazzjonijiet bil-għan li jevita esperjenzi trawmatiki, jew iwassal għal "indifferenza għall-kompassjoni" jew "ebusija tal-qoxra". F'każijiet bħal dawn, l-uffiċjal tal-każ jista' jkun aktar inklinat li jasal għal konklużjonijiet infondati, mingħajr ma jwettaq valutazzjoni tal-kredibbiltà xierqa.

2.4.2.3. Evita l-preġudizzji u l-isterjotipi [lura]

Il-kategorizzazzjoni tal-persuni li nkunu għadna kif iltqajna magħhom billi nużaw skemi sterjotipiċi sabiex nimmemorizzaw jew inlaħħqu ma' kompiti ripetuti hija normali għall-bnedmin u ħafna minna nispiċċaw nagħmlu dan. Madankollu, huwa importanti li nkunu konxji ta' dan u dejjem inżommu moħħna miftuħ, irrispettivament mill-esperjenza personali u professjonali preċedenti tagħna. Inkella, ir-rendikont reali tal-avvenimenti kif ipprezentat mill-applikant jista' ma jiġix riċevut kif suppost jew jista' jinftiehem ħażin.

L-għan huwa li jkun evitat li ssir konklużjoni predeterminata dwar il-kredibbiltà fil-każ ta' applikant li jkollu karatteristika simili evidenti għal bosta każijiet preċedenti fejn ikunu saru ċerti sejbiet ta' kredibbiltà.

2.4.2.4. L-importanza tal-awto-evalwazzjoni u tas-superviżjoni [lura]

L-uffiċjal tal-każ għandu jirrifletti fuq il-prestazzjoni, il-ħtiġijiet kif ukoll id-diffikultajiet potenzjali tiegħu waqt li kien qed jaħdem fuq ċerti każijiet ta' asil. Huwa jista' jiġi rakkomandat li jiddiskuti dawn mal-kollegi tiegħu, ma' psikologu jew superviżur sabiex jikseb l-appoġġ meħtieġ u jtejjeb l-għarfien dwaru nnifsu jew sabiex jidentifika ħtieġa għal taħriġ addizzjonali u/jew ta' tiġdid.

In-nuqqas ta' rispons pożittiv, l-aspettattivi ambigwi tas-superjuri jew l-indikaturi tal-prestazzjoni ta' spiss jiġġeneraw stress u jistgħu jwasslu għal eżawriment. Is-superviżjoni regolari u r-rispons għall-preokkupazzjonijiet tal-uffiċjal tal-każ jistgħu jtejjbu l-motivazzjoni professjonali u jiffaċilitaw l-iskambju tal-esperjenza.

2.4.3. Fatturi relatati mas-sitwazzjoni tal-intervista [lura]

Hemm diversi aspetti tas-sitwazzjoni tal-intervista li jista' jkollhom impatt fuq id-dikjarazzjonijiet tal-applikant: il-kuntest formali tal-konverżazzjoni, li minnha nnifisha tista' tkun stressanti għal applikant; l-aspettattiva li jiġu diskussi materji relatati mal-ħajja personali ma' persuni strangieri; il-preżenza ta' persuna minorenni li tkun ta' distrazzjoni għall-applikant; il-persjoni tal-ħin minħabba l-ammont limitat ta' ħin allokat għall-intervista. Dan kollu għandu jiġi indirizzat kif xieraq qabel u waqt l-intervista personali sabiex jitnaqqas l-impatt tas-sitwazzjoni tal-intervista fuq id-dikjarazzjonijiet, iżda ta' min iżommu f'moħħu wkoll waqt li jkun qed janalizza l-kredibbiltà tal-applikant.

Jeħtieġ li tkun konxju li d-dikjarazzjonijiet bil-fomm tal-applikant ħafna drabi jaslu b'lingwa li ma tkunx l-ewwel lingwa tal-applikant u/jew permezz ta' interpretu. Dan il-fattur jista' jkun sors ta' distorsjonijiet li l-uffiċjal tal-każ għandu jkun konxju tagħhom.

Id-dmir tal-awtorità tal-asil huwa li tipprovdi interpretu kompetenti u affidabbli għall-intervista dwar l-asil. Madankollu, l-interpretu huwa bniedem u inevitabbilment jaġixxi bħala “filtru” addizzjonali tal-informazzjoni li jisma’ jew jaqra.

Ara wkoll il-Gwida Prattika tal-EASO dwar l-Intervista Personali dwar ir-rwol tal-interpretu.

Eżempji ta’ riżultati possibbli ta’ distorsjonijiet relatati ma’ ostakoli lingwistiċi u mal-kuntest tal-intervista jistgħu jkunu dawn li ġejjin:

- Waqt li jkun qed jevalwa l-kredibiltà, l-uffiċjal tal-każ għandu jzomm f’moħħu li xi **inkonsistenzi jew dis-krepanzi evidenti fid-dikjarazzjonijiet tal-applikant jew fid-dokumenti tradotti jistgħu jkunu dovuti għal ostakoli lingwistiċi** (eż. kelma waħda li jkollha tifsiriet differenti skont il-kuntest, in-nuqqas ta’ għarfien tal-interpretu tat-tifsira ekwivalenti korretta tal-kelma fil-lingwa tal-pajjiż tal-asil, eċċ.).
- L-ansjetà, **il-misthija jew in-nuqqas ta’ fiduċja tal-applikant fl-interpretu** preżenti fl-intervista jistgħu jzommuh lura milli jgħid il-verità jew milli jipprovdi informazzjoni aktar dettaljata. Fatturi addizzjonali msemmija qabel: il-ġeneru, l-isfond kulturali u l-biża’ ta’ stigmatizzazzjoni, jista’ jkollhom ukoll irwol f’każijiet bħal dawn.
- Aspett ieħor jista’ jkun l-affermazzjoni tal-applikant li d-dis-krepanzi bejn id-dikjarazzjonijiet preżenti u dawk preċedenti tiegħu huma dovuti għal **nuqqas ta’ kompetenza lingwistika tal-interpretu** (jew l-inkompetenza lingwistika tiegħu stess jekk ma ntużawx is-servizzi ta’ interpretu) meta fil-fatt id-dikjarazzjonijiet mogħtija minnu kienu sempliċiment inkonsistenti.

Hija dejjem ir-responsabbiltà tal-uffiċjal tal-każ li – fejn possibbli – jaġhti lill-applikant opportunità li jindirizza l-inkonsistenzi evidenti u fl-aħħar nett jivvaluta jekk spjegazzjoni mogħtija għandhiex tiġi aċċettata fil-każ partikolari.

2.5. Iddetermina liema fatti materjali għandhom jiġu aċċettati [lura]

2.5.1. Hares lejn l-evidenza kollha marbuta ma’ kull fatt materjali fl-intier tagħha [lura]

L-uffiċjal tal-każ ma għandux jaasal għal konkluzjonijiet dwar il-kredibiltà ta’ fatt materjali, billi jħares lejn l-evidenza f’izolament. Kull element ta’ prova, kemm jekk dokumentarju kif ukoll bil-fomm, għandu jingħata l-importanza, kbira jew żgħira, dovuta lilu. Il-valutazzjoni ta’ kull element ta’ prova u ċ-ċirkostanzi madwar il-prova ser jaffettwaw il-“kwalità” tagħha u r-rilevanza għall-każ u, b’hekk, l-importanza li għandu jaġhtiha l-uffiċjal tal-każ. Meta jħares lejn il-provi kollha marbuta ma’ kull fatt materjali u jikkunsidra l-importanza ta’ kull waħda minnhom, l-uffiċjal tal-każ jaġmel distinzjoni jekk dawn humiex ta’ sostenn jew kontradittorji.

2.5.1.1. Iddetermina liema fatti huma stabbiliti (aċċettati) jew le (irrifjutati) [lura]

Billi jħares lejn l-evidenza fit-totalità tagħha, l-uffiċjal tal-każ ikun jista’ jaċċetta jew jirrifjuta l-fatti materjali.

Fatti aċċettati huma: Fatt affermat jista’ jiġi aċċettat minħabba li, meta jittieħdu f’kunsiderazzjoni ċ-ċirkostanzi kuntestwali u individwali tal-applikant u, jekk ikun meħtieġ, ir-raġonevolezza tal-ispegazzjonijiet ipprovduti mill-applikant fir-rigward tas-sejbiet ta’ kredibiltà potenzjalment avversi, id-dikjarazzjonijiet tal-applikant dwar dak il-fatt huma:

- dettaljati biżżejjed;
- internament konsistenti;
- konsistenti mal-informazzjoni pprovduta mill-membri familjari u mix-xhieda;
- konsistenti mal-informazzjoni oġġettiva ġenerali u speċifika disponibbli;
- plawżibbli meta kkunsidrati fid-dawl ta’ ċ-ċirkostanzi kuntestwali u individwali tal-applikant;
- u speċjalment meta appoġġjati minn evidenza dokumentarja jew evidenza oħra konvinċenti (jiġifieri bbażata fuq il-kredibiltà, l-affidabbiltà u l-importanza ta’ tali evidenza);

Fatti rrifjutati huma: Fatt affermat jista’ jiġi rrifjutat minħabba li, meta jittieħdu f’kunsiderazzjoni r-raġonevolezza tal-ispegazzjonijiet ipprovduti mill-applikant fir-rigward tas-sejbiet ta’ kredibiltà potenzjalment avversi u ċ-ċirkostanzi kuntestwali u individwali tal-applikant, id-dikjarazzjonijiet tal-applikant dwar dak il-fatt ma jkunux dettaljati biżżejjed, konsistenti u plawżibbli u/jew ikunu f’kontradizzjoni ma’ evidenza oġġettiva affidabbli oħra.

2.5.1.2. Iddetermina liema fatti għadhom incerti [lura]

Jista' jkun hemm fatti li jkunu internament kredibbli (koerenti u plawżibbli) u ma jmorrux kontra l-informazzjoni ġenerali u speċifika disponibbli rilevanti għall-każ tal-applikant, iżda li jkunu għadhom incerti minhabba li ma jkunux appoġġjati minn evidenza dokumentarja jew evidenza oħra, jew ikunu fatti li fir-rigward tagħhom għad hemm element ta' dubju. Dawn l-elementi ser ikunu jeħtieġu valutazzjoni ulterjuri sabiex jiġi ddeterminat jekk għandhomx jiġu aċċettati jew irrifutati.

2.5.2. Applika l-Artikolu 4(5) QD għal daww il-fatti materjali li għadhom incerti (il-benefiċċju tad-dubju) [lura]

Minkejja l-isforzi ta' applikant, kif ukoll tal-awtorità li tiddeċiedi, sabiex tingabar l-evidenza li tissostanzja l-fatti materjali affermati mill-applikant, xorta waħda jista' jkun hemm xi incertezza rigward uħud mill-fatti.

F'każijiet bħal dawn, l-Artikolu 4(5) QD jippermetti lill-uffiċjal tal-każ jaasal għal konklużjoni ċara dwar jekk għandux jaċċetta fatt materjali affermat u jirrisolvi d-dubji:

“Meta l-Istati Membri japplikaw il-prinċipju li jgħid li huwa d-dmir tal-applikant li jissostanzja l-applikazzjoni għal protezzjoni internazzjonali u fejn l-aspetti tad-dikjarazzjonijiet tal-applikant ma jkunux appoġġjati minn xhieda dokumentarja jew xhieda oħra, daww l-aspetti ma għandhomx jeħtieġu konferma, meta jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:

- a) l-applikant ikun għamel sforz ġenwin sabiex jissostanzja l-applikazzjoni tiegħu;
- b) ikunu ġew sottomessi l-elementi rilevanti kollha għad-dispożizzjoni tal-applikant u tkun ingħatat spjegazzjoni sodisfaċenti rigward kwalunkwe nuqqas ta' elementi rilevanti oħrajn;
- c) id-dikjarazzjonijiet tal-applikant jinstabu li huma koerenti u plawżibbli u ma jmorrux kontra l-informazzjoni ġenerali u speċifika rilevanti għall-każ tal-applikant;
- d) l-applikant ikun applika għal protezzjoni internazzjonali mal-ewwel opportunità possibbli, sakemm l-applikant ma jkunx jista' jagħti raġunijiet tajbin għaliex ma jkunx għamel dan;
- e) tkun giet stabbilita l-kredibbiltà ġenerali tal-applikant.”

L-Artikolu 4(5) QD huwa magħruf ukoll fis-sistemi ta' xi Stati Membri bħala li japplika l-benefiċċju tad-dubju.

Il-ħames kriterji tal-Artikolu 4(5) QD huma kumulattivi. Dan ifisser li l-uffiċjal tal-każ għandu jkun sodisfatt li kollha kemm huma jiġu ssodisfati (sa ċertu punt). Meta jiġu ssodisfati l-ħames kriterji kollha, l-uffiċjal tal-każ għandu japplika l-Artikolu 4(5) QD (aġħti l-benefiċċju tad-dubju) u jaċċetta l-fatt materjali. Wara kolloxx ma hemm ebda raġuni għaliex ma għandux isir dan.

Madankollu, l-uffiċjal tal-każ għandu jagħmel bilanċ raġonevoli tal-punti 'a', 'b', 'c', 'd' u 'e', billi jieħu f'kunsiderazzjoni ċ-ċirkostanzi kurrentwali u individwali tal-applikant. Dan ifisser li l-uffiċjal tal-każ għandu jevalwa sa liema punt kull kriterju qed jiġi ssodisfat jew le; u jista' jkun li l-grad għoli safejn qed jiġi ssodisfat kriterju (pereżempju dikjarazzjonijiet b'saħħithom ħafna) jikkompensa għall-grad aktar baxx safejn qed jiġi ssodisfat kriterju ieħor (pereżempju spjegazzjoni dgħajfa għaliex persuna ma tkunx applikat għal protezzjoni internazzjonali mal-ewwel opportunità possibbli).

Ara t-taqsima 1.2.1 għal aktar gwida dwar l-ittri 'a' u 'b' u t-taqsimiet 2.2 sa 2.4 għal aktar gwida dwar l-ittra 'c'. Din it-taqsima tipprovdi aktar gwida fir-rigward tal-ittra 'e':

Il-kredibbiltà ġenerali tal-applikant giet stabbilita (l-Artikolu 4(5)(e) QD):

Meta jiġi biex jivvaluta jekk għex stabbilit fatt materjali, l-uffiċjal tal-każ iħares ukoll lejn dak li aħna nistgħu nsejju r-“rekord tal-kredibbiltà” tal-applikant. Jew, fi kliem ieħor, l-uffiċjal tal-każ jieħu f'kunsiderazzjoni s-sejbiet ta' kredibbiltà (pożittivi/negattivi) li huwa għamel meta evalwa fatti materjali oħrajn.

Barra minn hekk, xi fatti jistgħu jsiru rilevanti għall-valutazzjoni tal-kredibbiltà ġenerali ta' applikant anki jekk ma jkunux fatti materjali bħala tali.

Hemm fatturi oħrajn li jistgħu jaffettwaw ukoll ir-rekord tal-kredibbiltà ġenerali tal-applikant:

- imġiba li tindika li l-applikant ma jibżax jew ma għadx għandu biża' li jirritorna lejn il-pajjiż ta' orġini tiegħu; jew
- imġiba mill-applikant li tista' tkun indikazzjoni li l-applikant qiegħed jaħbi l-informazzjoni; iqarraq; jew ifixkel jew idewwem it-trattament jew ir-riżoluzzjoni tal-applikazzjoni.

Għandha tingħata importanza lil kull fattur skont iċ-ċirkostanzi tal-każ. L-uffiċjal tal-każ għandu jzomm f'moħħu li l-punti favur l-applikant jistgħu jissuperaw il-punti kontrih.

Jekk l-uffiċjal tal-każ jikkonkludi li l-kredibbiltà ġenerali hija tant insuffiċjenti li huwa jkollu jirrifjuta l-fatt materjali, mela allura l-uffiċjal tal-każ irid jispjega għaliex huwa jqisu bħala li huwa ta' ħsara għall-kredibbiltà tat-talba.

Fi tmiem il-valutazzjoni tal-kredibbiltà, kull fatt materjali jrid jiġi kategorizzat bħala aċċettat jew irrifjutat, li jippressuponi li l-uffiċjal tal-każ wasal għal konkluzjoni ċara fuq kull fatt materjali.

Ara l-[mudell](#) dwar l-aċċettazzjoni u r-rifjut tal-fatti materjali.

Pass 3. Valutazzjoni tar-Riskju [lura]

Valutazzjoni tar-riskju hija l-analiżi li tħares 'il quddiem li tevalwa l-ħtieġa ta' protezzjoni internazzjonali tal-applikant partikolari.

Applikant ma għandux bżonn ikun kredibbli fuq kull aspekt tat-talba sabiex jingħata protezzjoni internazzjonali.

L-uffiċjal tal-każ jipproċedi l-valutazzjoni tal-applikazzjoni b'valutazzjoni tar-riskju abbażi tal-fatti materjali kollha aċċettati, qabel jasal għal konklużjoni finali dwar l-applikazzjoni.

3.1. Analizza l-biża' fondata ta' persekuzzjoni/riskju reali ta' dannu serju [lura]

L-analiżi tal-biża' fondata ta' applikant u r-riskju reali ta' dannu serju li jista' jkun espost għalih jekk jirritorna hija l-istadju finali tal-eżaminazzjoni ta' applikazzjoni għal protezzjoni internazzjonali. Din tistħarreg ir-riskju fil-gejjieni abbażi tal-fatti li jkollu f'idejh l-uffiċjal tal-każ fil-mument li tittiehed id-deċiżjoni. Id-diffikultajiet inerenti sabiex issir pronjozi dwar x'jiġri jekk l-applikant jirritorna llum, għada jew fil-futur qrib, u n-nuqqas ta' struttura ċara għat-teħid tad-deċiżjonijiet, jistgħu jwasslu lill-uffiċjal tal-każ biex jirrikorri għall-ħtieġa li jibbaża d-deċiżjonijiet fuq is-suġġettività. Deċiżjonijiet negattivi dwar il-protezzjoni internazzjonali jistgħu, jekk ikun hemm żball, iwasslu għal ksur gravi tad-drittijiet tal-bniedem. Għalhekk, huwa importanti ħafna li l-valutazzjoni tar-riskju ssir abbażi ta' metodoloġija oġġettiva u mhux minn spekulazzjoni. L-għan tal-passi preċedenti deskritti f'din il-gwida huwa li tiġi stabbilita bażi minn fejn tibda l-valutazzjoni tar-riskju.

Meta jagħmel valutazzjoni tar-riskju, l-uffiċjal tal-każ jagħmel analiżi tar-riskju abbażi tal-fatti materjali stabbiliti fir-rigward tal-istandard tal-prova rilevanti għall-istabbiliment tal-biża' fondata ta' persekuzzjoni jew tar-riskju reali ta' dannu serju.

3.1.1. Applika l-Artikolu 4(3) QD [lura]

L-Artikolu 4(3) QD jistipula dan li ġej b'rabta mal-valutazzjoni tal-applikazzjoni għall-asil fl-intier tagħha:

Il-valutazzjoni ta' applikazzjoni għal protezzjoni internazzjonali trid titwettaq fuq bażi individwali u tinkludi t-teħid f'kunsiderazzjoni ta':

- il-fatti rilevanti kollha kif marbuta mal-pajjiż tal-oriġini fil-mument li tittiehed deċiżjoni dwar l-applikazzjoni; inkluzi l-liġijiet u r-regolamenti tal-pajjiż tal-oriġini u l-mod kif dawn jiġu applikati;
- id-dikjarazzjonijiet u d-dokumentazzjoni rilevanti pprezentati mill-applikant, inkluzi informazzjoni dwar jekk l-applikant kienx jew jistax ikun soġġett għal persekuzzjoni jew dannu serju;
- il-pożizzjoni individwali u ċ-ċirkostanzi personali tal-applikant, inkluzi fatturi bħall-isfond, il-ġeneru u l-età, sabiex jiġi evalwat jekk, fuq il-baży taċ-ċirkostanzi personali tal-applikant, l-atti li għalihom kien jew jista' jiġi espost l-applikant jammontawx għal persekuzzjoni jew dannu serju;
- jekk l-attivitajiet tal-applikant minn meta jkun telaq mill-pajjiż tal-oriġini sarux għall-għan waħdieni jew ewlieni li jinholqu l-kundizzjonijiet meħtieġa għall-applikazzjoni għal protezzjoni internazzjonali, sabiex jiġi evalwat jekk dawn l-attivitajiet jesponux lill-applikant għal persekuzzjoni jew dannu serju jekk huwa jiġi rritornat lejn dak il-pajjiż;
- jekk l-applikant ikun mistenni b'mod raġonevoli li jibbenifika mill-protezzjoni ta' pajjiż ieħor fejn ikun jista' jiddikjara ċ-ċittadinanza.

3.1.2. Hu f'kunsiderazzjoni l-persekuzzjoni u d-dannu serju li seħħew fl-imġhoddi jew in-nuqqas tagħhom [lura]

L-uffiċjal tal-każ għandu jzomm f'moħħu li l-eżistenza ta' persekuzzjoni jew dannu serju li seħħew fl-imġhoddi tista' tbiddel mhux biss l-oneru tal-provi (ara t-taqsimu 1.2.3.1 dwar ir-regoli speċifiċi ta' bidla) iżda wkoll l-istandard tal-prova applikabbli. Fl-Artikolu 4(4) QD huwa stipulat li l-fatt li applikant diġà kien soġġett għal persekuzzjoni jew dannu serju, jew għal theddidiet diretti ta' tali persekuzzjoni jew tali ħsara, huwa indikazzjoni serja tal-biża'

fondata tal-applikant li jgħaddi minn persekuzzjoni jew ta' riskju reali li jsofri dannu serju, sakemm ma jkunx hemm raġunijiet tajbin sabiex jitqies li tali persekuzzjoni jew dannu serju mhux ser tkun ripetuta.

Il-passi preċedenti tal-valutazzjoni tal-evidenza suppost li kellhom iwasslu lill-uffiċjal tal-każ biex jikkonkludi x'għara lill-applikant fl-imgħoddi u fil-preżent.

Il-fatt li l-applikant preċedentement kien soġġett għal persekuzzjoni minnu nnifsu ma jfissirx li hemm riskju għal persekuzzjoni fil-ġejjieni, anki jekk dan jista' jkun indikazzjoni serja.

Huwa importanti wkoll li wieħed iżomm f'moħħu li n-nuqqas ta' persekuzzjoni preċedenti ma jfissirx li ma hemm ebda riskju ta' persekuzzjoni fil-ġejjieni.

Sabiex ikun jista' jagħmel il-valutazzjoni finali, l-uffiċjal tal-każ għandu jħares lejn il-prevalenza tal-avvenimenti preċedenti fir-rigward ta' min huwa l-applikant u x'inhi s-sitwazzjoni fil-pajjiż tal-orijini tiegħu.

3.1.3. Applika l-istandard tal-prova [lura]

L-elementi elenkati fl-Artikolu 4(3) QD għandhom jiġu analizzati fir-rigward tal-istandard tal-prova applikabbli sabiex tkun tista' ssir valutazzjoni tar-riskju. L-aktar standard tal-prova applikat b'mod komuni fil-valutazzjoni tal-biża' fondata ta' persekuzzjoni u tar-riskju reali ta' dannu serju huwa 'l-livell raġonevoli ta' probabbiltà'. L-istandard tal-prova applikabbli għandu, fi kwalunkwe każ, ikun aktar baxx minn 'mingħajr ebda dubju raġonevoli'.

Jekk tiddaħhal gwida nazzjonali rigward l-istandard tal-prova applikabbli, inti tista' ssibha [hawnhekk](#).

Strumenti legali u links nazzjonali

Strumenti internazzjonali

Il-Konvenzjoni ta' Ġinevra tal-1951 u l-Protokoll ta' New York tal-1967 b'rabta mal-istatus ta' Refuġjati

- It-test tal-Konvenzjoni ta' Ġinevra tal-1951 u t-test tal-Protokoll ta' New York tal-1967 huma disponibbli b'lingwi differenti fuq <http://www.refworld.org/docid/3be01b964.html>

Il-Protokoll ta' Istanbul (in-Nazzjonijiet Uniti)

Manwal dwar l-Investigazzjoni u d-Dokumentazzjoni Effettivi tat-Tortura u ta' Trattament jew Kastig Krudili, Inuman jew Degradanti leħor tad-9 ta' Awwissu 1999

- It-test tal-Protokoll ta' Istanbul huwa disponibbli b'lingwi differenti fuq <http://www.refworld.org/docid/4638aca62.html>

Strumenti tal-Unjoni Ewropea

Id-Direttiva dwar il-Kwalifiki (tfassil mill-ġdid) [QD]

Id-Direttiva 2011/95/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 2011 dwar standards għall-kwalifika ta' ċittadini nazzjonali ta' pajjiżi terzi jew persuni mingħajr stat bħala beneficijarji ta' protezzjoni internazzjonali, għal stat uniformi għar-refuġjati jew għal persuni eligibbli għal protezzjoni sussidjarja, u għall-kontenut tal-protezzjoni mogħtija (tfassil mill-ġdid)

- It-test tal-QD huwa disponibbli b'lingwi differenti fuq <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?qid=1422980659651&uri=CELEX:32011L0095>

Id-Direttiva dwar il-Proċeduri tal-Asil (tfassil mill-ġdid) [tfassil mill-ġdid tal-APD]

Id-Direttiva 2013/32/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2013 dwar proċeduri komuni għall-ghoti u l-irtirar tal-protezzjoni internazzjonali (tfassil mill-ġdid)

- It-test tat-tfassil mill-ġdid tal-APD huwa disponibbli b'lingwi differenti fuq <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=CELEX:32013L0032>

Gwida u strumenti legali nazzjonali

Gwida nazzjonali dwar id-dikjarazzjonijiet bil-miktub [\[lura\]](#)

Gwida nazzjonali dwar id-dokumenti pprezentati mill-applikant [\[lura\]](#)

Gwida nazzjonali dwar il-kisba ta' COI [\[lura\]](#)

Gwida nazzjonali dwar ir-rapporti ta' esperti [\[lura\]](#)

Gwida nazzjonali dwar ir-rapporti ta' analiżi lingwistika [\[lura\]](#)

Gwida nazzjonali dwar il-ġbir ta' informazzjoni minn Stati Membri oħrajn [\[lura\]](#)

Gwida nazzjonali dwar it-talba ta' opinjoni medika/psikoloġika esperta [\[lura\]](#)

Gwida nazzjonali dwar l-istandard ta' prova [\[lura\]](#)

Mudell għall-valutazzjoni tal-evidenza

Verzjoni "Word" tal - mudell jinstab anness għal din il Gwida Prattika.

Dan il-mudell huwa intiz li jitlesta matul l-istadji differenti tal-proċess tal-ħidma tiegħek meta tittratta każ individwali.

L-għan huwa li tingħata ħarsa ġenerali ċara lejn il-fatti materjali identifikati kollha u lejn l-elementi ta' prova pprezentati mill-applikant u miġbura mill-uffiċjal tal-każ

(pass 1). ⇒ Ladarba jkollok din il-ħarsa ġenerali, inti tista' tipproċedi għall-pass li jmiss fejn tista' tiffirma l-opinjoni tiegħek dwar is-sejbiet ta' kredibbiltà fuq kull element ta' prova (pass 2.1 –2.4) ⇒ li abbażi tagħha tkun tista' tiddeċiedi u tniżżel liema fatti materjali taċċetta u liema tirrifjuta (pass 2.5), jekk ikun meħtieġ, billi tapplika l-Artikolu 4(5) QD. ⇒ Fl-aħħar nett, inti tipproċedi għall-valutazzjoni tar-riskju fuq il-bażi tal-fatti materjali aċċettati (pass 3).

Dwar...	Pass 1: Il-Ġbir tal-Infommazzjoni			Pass 2.1-2.4: Valutazzjoni tal-Kredibbiltà
	Liema huma l-fatti materjali?	Liema huma l-elementi ta' prova relatati mal-fatti materjali?		Liema huma s-sejbiet tal-kredibbiltà dwar l-elementi ta' prova, li jieħdu f'kunsiderazzjoni ċ-ċirkostanzi kurrentwali u individwali?
... il-pajjiż ta' oriġini:			→	
... il-problemi tal-imgħoddi u l-biża' tal-gejjieni:			→	
... ir-raġunijiet għaliex l-applikant esperjenza/ jibża' mill-problemi:			→	
... ir-raġunijiet għaliex l-applikant ma jistax jew mhuwiex lest li jibbenifika mill-protezzjoni tal-pajjiż ta' oriġini:			→	
... ir-raġunijiet għaliex l-applikant għandu jiġi eskluż:			→	

	Liema ċirkostanzi kuntestwali u individwali oħrajn huma rilevanti?	Liema huma l-elementi ta' prova relatati ma' dawn iċ-ċirkostanzi kuntestwali u individwali?	Liema huma s-sejbiet ta' kredibbiltà dwar l-elementi ta' prova?
Ċirkostanzi kuntestwali u individwali rilevanti oħrajn:			

Pass 2.5 Valutazzjoni tal-Kredibbiltà

Fatti materjali aċċettati	Fatti materjali inċerti	Fatti materjali rrifjutati
	↓	
	Saru xi rimarki dwar l-Artikolu 4(5) QD (a, b, ċ, d jew e)?	
	← Aċċetta Agħmel għażla wara l-ibbilanċjar Irrifjuta →	

Pass 3 Valutazzjoni tar-Riskju

KIF GĦANDEK TAGĦMEL BIEX TIKSEB IL-PUBBLIKAZZJONIJIET TAL-UE

Pubblikazzjonijiet bla ħlas:

- kopja waħda:
permezz tal-EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- iżjed minn kopja waħda jew posters/mapep:
mir-rappreżentanzi tal-Unjoni Ewropea (http://ec.europa.eu/represent_mt.htm),
mid-delegazzjonijiet f'pajjiżi li mhumiex fl-UE
(http://eeas.europa.eu/delegations/index_mt.htm),
billi tikkuntatja s-servizz Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_mt.htm)
jew ċempel 00 800 6 7 8 9 10 11 (numru tat-telefown bla ħlas minn kullimkien fl-UE) (*).

(*) L-informazzjoni mogħtija hija b'xejn, kif ukoll it-telefonati ġeneralment huma b'xejn (għalkemm xi operaturi, kabini tat-telefown jew lukandi jistgħu jitolbu ħlas).

Pubblikazzjonijiet bi ħlas:

- permezz tal-EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

